

Sv. Bazilij Veliki
OBŠIRNEJŠA
PRAVILA

Predgovor

1. Po Božji milosti in v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa smo se tu zbrali, mi, ki imamo eden in isti življenjski cilj – življenje v bogoljubnosti. In ker jasno hrepenite po tem, da bi bili poučeni o zveličanju, sem prisiljen, da vam oznamim Božji zakon. Pri tem mislim noč in dan na Apostolovo besedo: »Tri leta nisem nehal noč in dan s solzami opominjati vsakogar izmed vas« (Apd 20,31). Ura je za nas izredno ugodna; ta kraj zagotavlja spokojnost in vseobsežno svobodo od zunanjih pritiskov. Hočemo skupaj moliti, da damo v tej uri našim služabnikom primerno hrano (prim. Mt 25,45; Lk 12,42). Vi pa, sprejmite besedo kakor dobra zemlja, da obrodite popoln in raznoter sad v pravičnosti, kakor je zapisano (prim. Mt 13,23). Prišežem vam samo po ljubezni našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki se je daroval za nas grešnike (prim. Tit 2,14), da me skrbi za vaše duše, da objokujem nečimrnost vašega preteklega življenja ter se borim za vaše prihodnje življenje v Božjo, Kristusovo in v čast Svetega Duha, ki je vreden čaščenja. Ne želimo živeti v tej brezskrbnosti in nemarnosti in sedanost ne izrabiti vedno lahkomišno, vtem ko bi prelagali opravljanje dobrega dela na jutrišnji dan ali na poznejši čas; saj vendarle ne smemo njega, ki terja naše duše, srečati nepripravljeni za dobra dela in ne biti izločeni od veselja poročne svatbe. Zaman in zastonj bi potem jokali in tožili nad tem, da smo slabo porabili pretekli čas našega življenja; saj potem skešanemu ne koristi nič več; Apostol pravi: »Zdaj je čas milosti, zdaj je dan rešitve« (2 Kor 6,2). Ta čas je čas pokore, čas povračila. Zdaj je čas potrpljenja, potem pride čas tolažbe. Zdaj je Bog pomočnik tistim, ki se odvrnejo od slabe poti. Nato bo strašen in ne varljiv spraševalec človeških dejanj, besed in namenov. Sedaj uživamo njegovo

velikodušnost, potem bomo sojeni po pravični sodbi, tedaj namreč, ko bomo vstali, nekateri k večni kazni, drugi pa k večnemu življenju, kakor bo vsakdo prejel po svojih dejanjih. Kako dolgo bomo še odlagali s poslušnostjo Kristusu, ki nas kliče v svoje nebeško kraljestvo? Zakaj ne zapustimo običajno življenje in se vrnemo k resnosti evangelija? Zakaj nimamo pred očmi Gospodov dan, tisti strašen in veličasten dan, ko bodo tisti, ki so s svojimi dejanji vršili Gospodovo pravičnost, sprejeti v nebeško kraljestvo, tisti pa, ki so brez dobrih dejanj, bodo pahnjeni na levo stran ter goreli v peklenškem ognju in obdani bodo z večno temo? Saj vendar pravi: »Tam bo jok in škripanje z zobmi« (Mt 25,30).

2. Trdimo, da hrepenimo po nebeškem kraljestvu; toda nič se ne trudimo za to, s čimer bi ga dosegli. Nič se ne potrudimo za Gospodove zapovedi; saj, v našem nečimrnem mišljenju verujemo, da bomo prejeli isto čast kakor tisti, ki so se do smrti borili proti grehu. Toda kdor je ob času setve sedel doma in spal, ali lahko ob času žetve napolni svoje roke s snopi? Kdo lahko pobira grozdje od vinograda, ki ga ni ne posadil in ne negoval? Sad pripada tistim, ki delajo. Časti in vence prejmejo tisti, ki se borijo. Kdo je sploh kdaj ovenčal tistega, ki se ni nikoli oborožil proti nasprotniku? Kajti ne zadošča samo zmagati; po besedi Apostola se mora namreč bojevati po pravilih (prim. 2 Tim 2,5). To pomeni, da se ne sme niti najmanjšo točko predpisov zavračati. Tako se mora vse opraviti na način, kakor nam je to zapovedano. Saj je rečeno: »Blagor tistemu služabniku, ki ga bo njegov gospodar našel, da tako dela« (Lk 12,43), ki torej ne dela karkoli, ampak ravno to opravlja; in zopet: »Četudi si prav daroval, toda tvoj dar nisi prav razdelil, potem si grešil« (1Mz 4,7). Toda mi, ko smo prepričani, da smo izpolnili eno od zapovedi, se ne

bojimo jeze zaradi prekršene zapovedi, ampak pričakuje-
mo plačilo za izpolnjeno zapoved. Pri tem ne bi rekel, da
smo jo resnični izpolnili, saj so vse zapovedi strogo vzeto
tako povezane, da, če prekršimo eno od njih, potem nujno
prekršimo vse skupaj. Kdor od vseh talentov, ki so mu za-
upani, enega ali dva obdrži zase, ostale pa vrne, ne velja
to za plemenito, ker je večji del vrnil, manjši del pa je ob-
držal. Zakaj govorim o obdržanju? Če je bil nekemu dan
samo en talent in je to, kar je prejel, v celoti in nepoško-
dovano vrnil, potem je sojen, ker ni k temu, kar je prejel,
nič dodal (prim. Mt 25,25 sl..). Če je deset let svojega očeta
spoštoval, potem pa ga samo enkrat udari, ga ne bo več
častil kot dobrotnika, ampak obsodil kot nasprotnika.

Gospod pravi: »Pojdite, naredite vse narode za moje
učence, učite jih« – in sicer ne, to upoštevajte in to zane-
marjajte, temveč – »izpolnjevati vse, kar sem vam zapo-
vedal« (Mt 28,19a.20). Apostol tudi piše v svojem sprem-
stvu: »Nikomur ne dajemo v ničemer pohujšanja, da se
naša služba ne bi grajala; ampak v vsem sebe priporoča-
mo kot Božje služabnike« (2 Kor 6,3-4). Če ne bi bile vse
zapovedi potrebne za zveličanje, potem bi ne bile vse za-
pisane, ne naložene, da jih vse brezpogojno upoštevamo.
Kaj mi koristi držati se vseh drugih zapovedi, če sem ob-
sojen na pekel, če svojemu bratu pravim norec (prim. Mt
5,22)? Kaj koristi nekemu biti prost od mnogih stvari, če
je suženjsko odvisen od ene stvari? Saj je rečeno: »Kdor
greši, je suženj greha« (Jn 8,34). Kakšen dobiček je to, če ti
je prizaneseno z mnogimi boleznimi, ko pa ena sama bo-
lezen ugonobi naše telo?

3. Torej dobro, nekdo lahko reče, da velika množica krist-
janov ne upošteva vseh zapovedi; je potem zanje nesmi-
selno, da upoštevajo samo nekatere? Zato je dobro, da se
spomnimo na blaženega Petra. Po tako velikih dobrih de-

janjih je bil blagrovan. Zaradi enega samega nasprotovanja je moral slišati: »Če te ne umijem, nimaš deleža z menoj« (Jn 13,8). Ne želim se sklicevati na to, da ni noben izraz ravnodušnosti ali zaničevanja, ampak dokaz spoštovanja in bogaboječnosti. Toda nekdo lahko pravi, da je zapisano: »Vsakdo, ki kliče Gospodovo ime, bo rešen« (Joel 2,32) – kot da bi klicanje Gospodovega imena zadostovalo za zveličanje tistega, ki ga kliče! Potem naj tudi to Apostolovo besedo poslušaj: »Kako naj ga kličejo, če vanj ne verujejo (Rim 10,14)? Če pa že veruješ, potem poslušaj Gospoda: »Ne vsakdo, ki mi pravi, Gospod, Gospod, bo prišel v nebeško kraljestvo, ampak kdor spolnjuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih« (Mt 7,21).

Če nekdo izpolnjuje Gospodovo voljo, seveda ne tako, kakor hoče Bog, in ne z mišljenjem ljubezni do Boga, potem se zaman trudi; saj se tako glasi Gospodova beseda, ki nam pravi: »Delajo to, da bi jih ljudje videli. Resnično, povem vam: prejeli so že svoje plačilo« (Mt 6,5). Zato je mogel tudi Pavel reči: »Celo če bi razdal vse svoje imetje, da bi nahranil reveže, in ko bi izročil svoje telo, da bi zgorel, ljubezni pa bi ne imel, mi nič ne koristi« (1Kor 13,3).

V celoti vidim tri različne drže, ki vodijo z neizprosno nujnostjo k pokorščini: Prvič, mi se bojimo kazni in zaradi tega obrnemo hrbet slabemu; tako ravnamo kot suženj. Drugič, usmerjeni smo na prednost nagrade in izpolnjujemo zapovedi, ker nam to prinaša korist; tako smo podobni prejemniki plače. Tretjič ubogamo preprosto zaradi dobrega ter iz ljubezni do tistega, ki nam je zapovedi dal, pri čemer se veselimo, da smemo služiti tako veličastnemu in dobremu Bogu; pri tem ravnamo kakor otroci.

Kdor izpolnjuje zapovedi iz strahu in ima vedno pred očmi kazen za zanikrnost, ne bo samo eno zapoved, ki mu je naložena, izpolnil in druge zanemaril; marveč bo imel

kazen za vsako nepokorščino za enako strahotno. Zato se »blagruje tistega, ki vse prežema z bogaboječnostjo« (Prg 28,14). On je trden v resnici in lahko pravi: »Vedno imam pred seboj Gospoda; je na moji desnici, da ne omahnem« (Ps 15,8). Zaradi tega ne bo hotel ničesar od svojih dolžnosti opustiti. »Blagor možu, ki se boji Gospoda«. Zakaj? »Ker z vso gorečnostjo izpolnjuje Gospodove zapovedi« (Ps 111,1). Tisti, ki živijo v strahu, zaradi tega ne morejo tisto, kar jim je zapovedano, prezreti, ne nemarno izvršiti. Toda tudi najemnik noče prekršiti nobenega od predpisov. Kako lahko potem zahteva dobiček od dela v vinogradu, če ne izpolnjuje vsega dogovora? Če namreč od nujnih opravil eno izpusti, povzroči, da postane neuporabno za lastnika. Kdo pa da plačilo za škodo tistemu, ki jo je povzročil?

Na tretjem mestu pa je služba, ki se vrši iz ljubezni. Kateri sin, ki mu je pomembno samo to, da ugaja očetu, hoče njeega razveseliti z velikimi stvarmi, v malih stvareh pa mu pripravlja žalost? Spominja se namreč na besedo Apostola: »Ne žalostite Svetega Božjega Duha, katerega pečat ste prejeli« (Ef 4,30).

4. Kateri vrsti spadajo tisti, ki kršijo večino zapovedi? Oni ne izvršujejo Božje odredbe kakor tiste od Očeta; niso mu pokorni kakor tistemu, ki obljublja velike stvari; ne služijo mu kakor Gospodu. On pravi: »Če sem ti Oče, kje je moja čast? Če sem ti Gospod, kje je strah pred menoj« (Mal 1,6)? Tisti, ki »se Gospoda boji, z vso gorečnostjo izpolnjuje njegove zapovedi« (Ps 111,1). Rečeno je tudi: »S kršenjem postave žališ Boga« (Rim 2,23).

Če raje živimo v zabavi kakor po zapovedih, kako lahko potem upamo na srečno življenje, na sodržavljanstvo s svetimi, in na srečo z angeli pred Kristusovim obličjem? Takšna predstava je nečimrna otročarija!

Kakor sem lahko poleg Joba, če nesrečo, ki me zadene, ne sprejemem z zahvaljevanjem? Kako poleg Davida, če nisem do svojega sovražnika velikodušen? Kako poleg Daniela, če ne iščem Boga s stalno abstinenco in s stalno molitvijo? Kako poleg vsakega svetnika, če ne sledim njihovim stopinjam?

Kdo je nekritičen sodnik, ki bi dal zmagovalcu iste vence kakor tistemu, ki se ne bori? Kdo je vojskovodja, ki bi od plena tistim, ki so se borili, in tistim, ki niso prišli na bitko, dal isti delež? Bog je dober, toda tudi pravičen. Stvar pravičnega je, da prejme primerno plačilo, kakor je zapisano: »Gospod, stori dobro, tistim, ki so čistega srca. Tistim pa, ki omahujejo na svojih krivih potih, naj jih Gospod s hudobneži vred prežene« (Ps 124,4-5).

Bog je usmiljen, toda tudi sodnik. Saj je rečeno: »Gospod ljubi usmiljenje in pravico« (Ps 32,5). Zato je tudi rečeno: »Tvoje usmiljenje in tvojo pravičnost, Gospod, bom opeval« (Ps 100,1). Hočemo spoznati, kateri dosežejo njegovo usmiljenje: »Blagor usmiljenim, kajti usmiljenje bodo dosegli« (Mt 5,7). Vidiš, kako skrbno ravna z usmiljenjem? Bog ni usmiljen brez sodbe, in tudi ne sodi brez usmiljenja. »Saj Gospod je usmiljen in pravičen« (Ps 114,5). Zato ne smemo Boga le napol poznati, ne njegovo dobroto imeti kot povod za nemarnost. Zaradi tega grom, strela, da ne bi bila dobrota objestna.

On daje, da vzhaja sonce (prim. Mt 5,45), toda udari tudi s slepoto (2 Kr 6,18). Tisti, ki daje dež (Zah 10,1), stori tudi, da dežuje ogenj (1Mz 19,24). Z prvim kaže svojo dobroto, z drugim svojo strogost. Zaradi onega ga ljubimo, zaradi tega se ga bojimo, da ne bi bilo o nas rečeno: »Ali mar preziraš bogastvo njegove dobrote, potrpežljivosti in prizanesljivosti, ne da bi spoznal, da te Božja dobrota vodi

k pokori? Toda s svojo zakrknjenostjo in z nespokorjenim srcem si nakopavaš srd za dan jeze« (Rim 2,4-5).

Zato je nemogoče, da bi bil rešen, ne da bi vršil dela po Božji zapovedi, in to, kar je predpisano, se ne sme zane-marjati brez nevarnosti; strašna je namreč ošabnost, če nastopamo kot sodniki zakonodajalca ter nekatere postave priznavamo druge pa zavračamo. Zato torej, bojevniki za bogaboječnost, ki iščemo mirno in odmaknjeno življenje kot pomoč za spoštovanje evangeljskega nauka, vzajemno stavimo skrb in voljo, da ne bomo spregledali nič, kar nam je naročeno.

Če mora biti Božji služabnik popoln, kakor je zapisano in je bilo prej prikazano, potem je brezpogojno potrebno, da se posveti s celotno zapovedjo vse »do polne mere Kristusove starosti« (Ef 4,13), saj po Božji zapovedi pohabljen dar, kakor more biti čist, ni dopusten za žrtev za Boga (prim. 1Mz 4,7).

Zato naj vsakdo to, o čemer ve, da mu še manjka, predloži skupni preiskavi. Saj se lažje najde to, kar je skrito, če mnogi vneto iščejo. Saj vendar Bog podari po obljubi Našega Gospoda Jezusa Kristusa milost, da se to, kar se išče, najde z naukom in s pomočjo Svetega Duha (Jn 14,26). Tako sem tudi jaz prisiljen, in gorje mi, če ne oznanjam evangelija (1 Kor 9,16). Saj za vas obstaja tudi ista nevarnost, če ste v tej preizkušnji neskrbni, če ste leni in počasni pri izpolnjevanju zapovedi in pri izvrševanje predpisanih del. Zato pravi Gospod: »Beseda, ki sem jo rekel, ga bo sodila poslednji dan« (Jn 12,48), in: »Tisti služabnik, ki ni spoznal volje svojega Gospoda, in je storil nekaj, kar zasluži kazen, bo samo malo kaznovan; tisti pa, ki voljo pozna in je ne izpolni ter se ne ravna po njej, bo strogo kaznovan« (Lk 12,47 do 48).

Zato prosimo, da bi neoporečno opravljali službo besede in bi bil za vas pouk rodoviten. Saj vendar vemo, da se bodo besede Božjega pisma postavljene pred nas na Kristusovem sodnem stolu, saj je rečeno: »Sodim te in ti stanim pred tvoje oči tvoj greh« (Ps 49,21). Zato skrbno pazimo na to, kar je rečeno, in se trudimo goreče izpolnjevati Božje zapovedi s svojim dejanjem. Saj vendarle ne vemo, »kateri dan ali ob kateri uri bo prišel Gospod« (Mt 24, 42).

1. Vprašanje

O ureditvi in o vrstnem redu Gospodovih zapovedi. Ker nam Sveto pismo dovoljuje, da se vprašamo, moremo najprej biti poučeni o tem, če obstaja določena ureditev in vrstni red pri Božjih zapovedih, da je torej ena prva zapoved, zopet druga na drugem mestu in tako naprej? Ali so vse med seboj povezane in so vse enakovredne v svoji vrednosti, tako da lahko brez pomišljanja začnemo z njimi, kjer hočemo, kakor v enem krogu?

Vaše vprašanje je staro in že prej postavljeno v evangelijskih, ko je pismouk prišel h Gospodu in ga vprašal: »Učitelj, katera je prva zapoved v postavi« in Gospod mu je odgovoril: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše, iz vse svoje moči in iz vsega svojega mišljenja. To je prva in največja zapoved. Druga je tej enaka: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe« (Mt 22, 36-39). Gospod sam je torej določil razporeditev za svoje zapovedi. Za prvo in največjo zapoved je določil zapoved ljubezni do Boga. Druga po vrstnem redu je zapoved ljubezni do bližnjega; ta je prvi enaka, ali natančneje, dopolnjuje prvo in tudi izhaja iz nje.

Iz rečenega in iz podobnih mest Božjega Pisma se na ta način razodeva ureditev in vrstni red Gospodovih zapovedi.

2. Vprašanje

O ljubezni do Boga. Človek ima po naravi nagnjenje in moč, da izpolnjuje Gospodove zapovedi. Govori nam najprej o ljubezni do Boga, saj Boga moramo ljubiti. Kako se to na pravi način zgodi, se bi radi naučili.

Ljubezni do Boga se ne da naučiti. Saj se tudi nismo naučili od drugega, veseliti se nad lučjo in ceniti življenje, niti nas ni nihče naučil ljubiti starše ali vzgojitelje. Ravno tako ali še v večji meri ne obstaja za hrepenenje po Bogu nobenega zunanjega pouka. Marveč je z naravo živega bitja – menim človeškega – v nas položena klica, ki popolnoma sama od sebe v sebi nosi sposobnost in zmožnost ljubiti. To klico vključuje šola Božjih zapovedi, da bi jo skrbno in z ljubeznijo negovala, ter jo vodila z Božjo milostjo do zrelosti. Zato spoštujemo vašo vnemo; je neobhodno potrebna za ta cilj. Z Božjo pomočjo in s podporo vaše molitve skušamo obuditi v vas v kali skrito hrepenenje po Bogu, v kolikor nam daje Sveti Duh za to moči.

Pri tem je treba upoštevati, da gre za eno samo krepost, s pomočjo katere pa se vsaka zapoved izpolnjuje in dojema. Gospod pravi: »Kdor me ljubi, se bo držal mojih zapovedi« (Jn 14,23), in tudi: »Na obeh teh zapovedih stoji vsa postava in preroki« (Mt 22,40). Toda sedaj se ne želimo lotiti temeljitega izvajanja o tem; ne da bi pripomnili, da smo se podali v obširno razlago vseh zapovedi. Le v kolikor je to primerno in ustreza pričujočemu načrtu, vas hočemo spomniti tudi na dolžno ljubezen do Boga. Najprej poudarimo, da smo za vse zapovedi, ki nam jih je dal Bog, od njega že vnaprej prejeli tudi moč. Zato ne mo-

remo ugovarjati z odporom, da se od nas zahteva nekaj izrednega, niti se prsiti, kot da bi več prinašali, kot nam je dano. Če te moči prav in primerno uporabimo, potem živimo bogaboječe, krepostno življenje. Če pa izgubimo njeno učinkovitost, potem zdrknemo v zlo.

Saj je opredelitev zla: slaba in Gospodovi zapovedi nasprotujoča uporaba od Boga podarjene sposobnosti za dobro. V nasprotuje k temu pa je opredelitev kreposti, ki jo Bog od nas zahteva: zavestna raba te sposobnosti v skladu z Gospodovo zapovedjo.

Ker je to tako, bomo isto rekli tudi o ljubezni. Ker smo zapoved prejeli, da ljubimo Boga, imamo tudi moč za ljubezen, ki je bila v nas položena že takoj pri nastajanju. Dokaz za to ne prihaja od zunaj; vsakdo lahko to preko samega sebe in v samem sebi izkusi. Saj vendar po lepem hrepenimo po naravi, čeprav ima pogosto vsakdo nekaj drugega za lepo. Saj imamo naklonjenost do svoje družine in do svojcev, ne da bi se je naučili. Dobrotnika prostovoljno srečujemo z vso naklonjenostjo.

Toda kaj je bolj občudovanja vredno kot Božja lepota? Katera misel je bolj osrečujoča kot misel na Božje veličastvo? Katero hrepenenje duše je tako silno in tako neznosno kot hrepenenje, ki je potopljeno v Boga, v duši, ki je očiščena vsega zla. To hrepenenje je izraženo s pristnim čustvom takole: »Ranjen sem od ljubezni« (Vp 2,5).

Popolnoma neizrekljivi in neopisljivi so žarki Božje lepote. Noben govor jih ne doseže, nobeno oko jih ne zasliši. Če imenuješ žar jutranje zarje, jasnost lune, luč sonca, – so vse uboge pred tem veličastvom. V primerjavi z resnično svetlobo so daleč oddaljene od lete kot globoka, temna, noč brez lune od najbolj svetlega poldneva.

Ta lepota je nevidna telesnim očem, samo duša in duh jo lahko dojameta. Vedno kjer je njen sijaj srečal enega od

svetih, je zapustila v njih neznosno želo hrepenenja; naveličali so se tega življenja in rekli: »Gorje mi, ker je moje bivanje podaljšano« (Ps 119,5); »Kdaj smem priti in se prikazati pred Gospodovim obličjem« (Ps 41,3)?

In tudi: »Biti razrešen in biti pri Kristusu bi bilo dosti boljše« (Flp 1,23). In dalje: »Mojo dušo žeja po močnem, živem Bogu« (Ps 41,3). In končno: »Odpusti zdaj, Gospod, svojega služabnika« (Lk 2,29). Samo s trudom so prenesli to življenje, ki jim je postalo ječa; samo zelo težko so lahko obvladali hrepenenje po Bogu, ki jih je zagrabilo v njihovih dušah. Nenasitni so bili v zrenju Božje lepote in so rtili za to, da bi se moglo to zrenje Božjega veličastva raztegnilo na vse večno življenje.

Tako kakor ljudje po naravi hrepenijo po lepem. Toda to resnično lepo in ljubezni vredno je dobro. Dober pa je Bog. Vse hrepeni po dobrem, vse torej hrepeni po Bogu.

2. Zato lahko delamo dobro iz svobodne volje in po naravi, če nismo zaradi hudobije pokvarjeni v svojem mišljenju. Kako dolžni smo potem ljubiti Bog; če duša zavrača to ljubezen, je to tisto najhujše od vsega zla. Saj ločevanje in odpor do Boga sta neznosna kakor prihodnja peklenška kazen in – tudi če s tem ni povezana nobena telesna bolečina – ju tisti, ki jih prizadeneta, težje prenašajo kakor oko izgubo luči in živo bitje izgubo življenja. Če je otrokom lastna naravna naklonjenost do svojih staršev, kakor celo nerazumna žival in človek od njune zgodnje starosti do njunih mater kažeta naklonjenost, potem naj ne bomo biti bolj nerazumni kakor dojenček ne bolj divji kakor žival, v tem ko se do svojega Stvarnika obnašamo tako ravnodušno in tako hladno.

Tudi če iz njegove dobrote ne doumemo, kakšen je, tako ga moramo vendarle neizmerno ljubiti, ker nas je ustvaril,

se ga vedno oklepali ter nanj misliti kakor majhni otroci na svoje matere.

Med tistimi, ki jih ljubimo po naravi, je vendarle dobrotnik na prvem mestu. In to ni samo človeku lastno, ampak skoraj vse živali izkazujejo ta nagon do tistih, ki so jim izkazali dobroto. Saj je rečeno: »Vol pozna svojega lastnika in osel jasli svojega gospoda« (Iz 1,3).

O nas pa naj se ne pravi: »Izrael me ne spozna, moje ljudstvo nima razuma« (ravno tam). Se moram sklicevati na navezanost psa in drugih živali, ki jo izkazujejo tistim, ki jim dajejo jesti? Če torej po naravi izkazujemo svojim dobrotnikom navezanost in ljubezen in z vsem trudom povrnemo prejete dobrote, katere besede so potem primerne, da bi pojasnili Božji dar? Saj jih je vendar tako veliko, da presegajo vsako število. Poleg tega so v svoji veličini takšne, da že ena sama zadošča, da smo dolžni biti darovalcu neskončno hvaležni.

Molčati želim o tistih darovih, ki so sami po sebi nad vse veliki in lepi, ki pa so zasenčeni od večjih kakor zvezde od sončnih žarkov, in je tako torej njihova lastna lepota manj jasno opazna. Saj vendar ni dopustno, da bi večje darove prešli in merili dobroto dobrotnika z manjšimi darovi.

3. Molčimo torej o vzhodu sonca, o luninih menah, o vremenski spremembi, o poteku letnih časov, o vodi iz oblakov in o vodi iz zemlje, tudi o morju in o mejah zemlje, o vsem, kar izhaja iz zemlje, kar se giblje v vodi, kar živi v zraku, o tisočeri različnih živalih in o vsem tem, kar je odločilno za obliko našega življenja.

Toda če celo to hočemo, ne moremo preiti ene dobrote; da, o njej ne more nihče molčati, ki ima zdrav pamet. Jasno je tudi popolnoma nemogoče, govoriti o njej na primeren način: ker je Bog človeka ustvaril po svojih podobi

in sličnosti, ga imel za vrednega njegovega spoznanja, ga obdal z razumom med vsemi živimi bitji, mu podaril nezrekljivo rajsko veselje in ga postavil za gospodarja vseh stvari na zemlji.

Toda ko je človek, ki ga je zapeljala kača, padel v greh in preko greha zapadel smrti in smrtni bedi, ga Bog ni zapustil. Temveč mu je najprej podaril v pomoč postavo, postavil angela za njegovega varuha in zaščitnika in pošiljal preroke, ki naj bi ga opozarjali na zlo in učili dobrote. Z grožnjami je zatiral nagnjenje k slabemu in jih z obljubami spodbujal h gorečnosti za dobro. Konec obeh je pogosto spodbujal različne osebe vnaprej k opominjanju drugih. In čeprav smo kljub temu vztrajali v nepokorščini do vseh teh in podobnih dobrot, nam vendarle ni obrnil hrbta.

Saj nismo bili zapuščeni od dobrote Gospoda, niti nismo mogli ugasniti njegovo ljubezen do nas, čeprav smo dobrotnika žalili s svojo neobčutljivostjo do njegovih dobrih del. Marveč smo bili od smrti poklicani nazaj in nam je bilo življenje ponovno vrnjeno po našem Gospodu Jezusu Kristusu. Toda kako nam je bilo v njem dobro storjeno, to je najbolj občudovanja vredno: »Kajti čeprav je bil v podobi Boga, se ni ljubosumno oklepal svoje enakosti z Bogom, ampak je sam sebe izpraznil tako, da je prevzel podobo služabnika« (Flp 2,6-7).

Poleg tega je vzel nase naše slabosti in nosil naše bolezni. Za nas je bil ranjen, da bi bili mi po njegovih ranah ozdravljeni (Iz 53,4-5). Rešil nas je prekletstva, v tem ko je za nas postal prekletstvo (Gal 3,13). Nase je vzel najbolj sramotno smrt, da bi nas nazaj privedel k življenju v slavi.

Ni mu zadoščalo, da bi podaril življenje tem, ki so bili mrtvi; podaril jim je tudi Božje dostojanstvo in jim pripra-

vil večni pokoj, ki presega v svoji veličastnosti vse človeške predstave (prim. 1Kor 2,9). Kaj dajemo Gospodu za vse to, kar nam je podaril? Saj je vendar tako dober, da ne zahteva nobenega povračila. Zahteva samo, da ga ljubimo zaradi njegovih darov.

Če vse to premislim – in sedaj izrazim svoje lastne občutke –, potem padem v grozo in strašno razburjenje, da sem nekaj iz brezskrbnosti ali, ker sem se prepustil nečimrnim stvarem, da sem odstopil od Božje ljubezni in postal sramota za Kristusa. Saj tisti, ki nas sedaj zapeljuje in nas želi zvijačno zapeljati, da bi s posvetnim veseljem pozabili na našega dobrotnika, da bi se končno pogubile naše duše ter da bi nas potlačil. Naš neuspeh lahko on predstavlja kot sramoto za Gospoda in se baha z našo nepokorščino in odpadom. Toda ta nas ni ustvaril, ni umrl za nas, imel pa nas je za privržence pri nepokorščini in pri opuščanju Božjih zapovedi. Ta sramota za Gospoda in ta slava sovražnika se mi zdi bolj grozljiva kot peklenška kazen. Saj smo dali sovražniku Kristusa povod, da se hvali, in razlog, da se povzdiguje na tem, ki je za nas umrl in vstal, pred katerim smo po Svetem pismu zelo veliko dolžniki.

To je zadosti o ljubezni do Boga. Kakor sem že rekel, ni bil moj cilj izčrpna razlaga. To je tako in tako nemogoče. Šlo mi je za bistven povzetek, ki naj vaše duše stalno pripravlja za Božjo ljubezen.

3. Vprašanje

O ljubezni do bližnjega. Sedaj moramo govoriti o drugi zapovedi – po vrsti in po pomenu. Prej sem rekel, da se postava hrani in neguje po naravi in po v nas položeni klici. Ker nam je zapovedano, da ljubimo bližnjega in nas

same, hočemo natančno preveriti, če nam je Bog podaril tudi moč za izpolnjevanje te zapovedi.

Kdo dobro ve, da je človek »olikano in družabno živo bitje in noben posameznik ter divjak«?

Saj nič ne ustreza naši naravi kot, da imamo občestvo drug z drugim, da podpiramo drug drugega in da ljubimo tiste, ki so nam enaki. Ker nam je Gospod sam vnaprej dal moč za to, bo zahteval tudi sadove. Saj vendar pravi: »Novo zapoved vam dajem, da ljubite drug drugega« (Jn 13,34). Ker je naša duša pozvana k izpolnjevanju te zapovedi, ne zahteva kot znamenje njegovih učencev nobena znamenja in čudeže, čeprav jim je dal za to milostne darove Svetega Duha. Kaj pravi proti temu? »Po tem bodo vsi spoznali, da se moji učenci: če boste drug drugega ljubili« (Jn 13,35). Poleg tega sklepa to zapoved tako, da dobro, ki ga storimo bližnjemu, nanaša nase. »Bil sem žejen«, pravi torej, »in dali ste mi piti« (Mt 25,35). K temu pa dodaja: »Kar ste storili enemu od teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili« (Mt 25,40).

Zato moramo po prvi Božji zapovedi izpolnjevati tudi drugo, in druga zapoved se zopet vrača k prvi. Kdor ljubi Gospoda, bo ljubil tudi svojega bližnjega. »Kajti kdor me ljubi, bo izpolnjeval moje zapovedi«, pravi Gospod (Jn 14,23). Ravno tako pravi: »To je moja zapoved, da ljubite drug drugega, kakor sem vas jaz ljubil« (Jn 15,12). Torej še enkrat: Kdor ljubi bližnjega, ta izpolnjuje tudi ljubezen do Boga, saj Bog ima to ljubezen za ljubezen, ki jo njemu izkažemo.

Zato je tudi Mojzes, zvesti Božji služabnik, izkazal takšno ljubezen svojim bratom, ko se je hotel izbrisati iz Božje knjige, v katero je bil vpisan, če bi ljudstvu njegova pregreha ne bila odpuščena (prim. 2Mz 32,32). Pavel se je drznil celo prositi Kristusa, da bi ga preklel namesto nje-

govega po mesu sorodnega brata (prim. Rim 9,3). Saj je hotel postati v hoji za Gospodom odkupnina za rešitev vseh. Istočasno je vedel, da ne more biti ločen od Boga tisti, ki iz ljubezni do njega z izpolnjevanjem največje zapovedi hoče zapustiti Božjo milost in bo ravno zaradi tega prejel mnogo več, kot je dal. S tem je zadosti izpričano, da so ti svetniki prišli vse do te visoke stopnje ljubezni do bližnjega.

4. Vprašanje

O Božjem strahu.

Za tiste, ki se šele uvajajo v pobožnost, je mnogo bolj koristno, da so poučeni v temeljnem nauku o strahu, in sicer nasvetu modrega Salomona: »Začetek modrosti je Gospodov strah« (Prg 1,7). Vi pa, ki ste že od otroštva rastle v Kristusu in ne potrebujete več mleka, ste sposobni, da se izpopolnite v notranjem človeku z močno hrano verskega nauka (prim. 1Kor 3,2; Ef 3,16). Za vas so nujne višje zapovedi, preko katerih pride do popolnosti vsa resnica ljubezni v Kristusu. Zaradi tega morate paziti, da vam ne bi postali preobilni Božji darovi povod za še večjo kaznen, če bi bili nehvaležni do dobrotnika. Saj pravi: »Komur je bilo veliko zaupano, od njega se bo tudi veliko terjalo« (Lk 12,48).

5. Vprašanje

O zbranosti duha.

Predvsem nam mora biti jasno, da ne moremo upoštevati katerokoli zapoved, niti ne izpolnjevati zapoved ljubezni do Boga in ne zapoved ljubezni do bližnjega, če naš duh

tava semtertja. Nobene umetnosti in nobene modrosti se ne da pravilno naučiti, če stalno prehajamo od ene stvari k drugi. Saj ne moremo biti niti na enem področju mojstri, če ne poznamo niti svojega lastnega cilja. Kajti dejanja morajo ustrezati cilju, ker preko neprimernih dejanj ne moremo izvršiti nič pametnega. Tako ne bo kovač nič dokončal, če bo delal kakor lončar. Atlet ne bo prejel nobenega venca, če bo vneto igral na flavto. Marveč vsak cilj zahteva svoj lasten in primeren napor. Tako je tudi z askezo, s katero hočemo ugajati po Kristusovem evangeliju Bogu. Ona nas osvobodi vseh posvetnih skrbi in prežene popolnoma vso raztresenost. Četudi je zakon dovoljen in tudi čislán, je Apostol vendarle postal nasproti z njo povezane naloge skrbi za Boga, kot če bi bile med seboj nezdržljive. Saj pravi: »Kdor ni oženjen skrbi za to, kar je Gospodovo, kako bi ugajal Gospodu. Kdor pa je oženjen pa skrbi za to, kar je svetno, kako bi ugajal ženi« (1Kor 7,32-33). Tako je tudi Gospod izpričal svojim učencem odkritosrčnost in trdno držo z besedami: »Niste od tega sveta« (Jn 15,19). Po drugi strani je jamčil ravno tako za to, da svet ni sposoben, da bi sprejel Božje spoznanje, ne da bi razumel Svetega Duha: »Pravični Oče, svet te ni spoznal« (Jn 17,35) in »Duha resnice, ki ga svet ne more prejeti« (Jn 14,17).

Kdor torej resnično hoče slediti Bogu, mora biti prost vezi, ki ga vežejo na to življenje. To se doseže, če zapusti stare navade in jih pozabi. Če ne postanemo za telesno sorodstvo in za skupnost z ljudmi tujci in se istočasno ne predstavimo v drug svet po zgledu tistega, ki pravi: »Naša domovina je v nebesih« (Flp 3,20), potem je za nas nemogoče, da bi dosegli svoj cilj, namreč da bi ugajali Bogu. Saj Gospod pravi popolnoma jasno: »Tako torej nobeden iz-

med vas, ki se ne odpove vsemu, kar ima, ne more biti moj učenec« (Lk 14,33).

Ko smo to naredili, potem moramo predvsem bdeti nad svojim srcem, da nikoli ne preneha misliti na Boga in da ne zamaže spomin na njegova čudovita dela z nespametnim fantaziranjem. Poleg tega pa moramo s trajnim in čistim spominom na Boga, ki je vtisnjen v naše duše kot neizbrisni pečat, v sebi nositi svete misli na Boga. Potem na ta način raste v nas ljubezen do Boga. Ona nas priganja k delom po Gospodovih zapovedih, in istočasno se s tem stalno in ne da bi jo kdo oviral, ohranja. Na to je Gospod opozoril z besedami: »Če me ljubite, boste izpolnjevali moje zapovedi (Jn 14,15) in tudi s tem: »Če izpolnjujete moje zapovedi, potem ostaja moja ljubezen v vas« (ravno tam 15,10), in s poudarkom, naravnost sramotno: »Kakor sem tudi jaz držal zapovedi svojega Očeta in ostajam v njegovi ljubezni« (ravno tam).

S tem nas uči, da imamo pri vsakem svojem delu za cilj pred očmi voljo tistega, ki nam ga naroča, in vso svojo vnemo usmerimo k njej, saj vendar pravi na drugem mestu: »Prišel sem iz nebes, ne da vršim svojo voljo, ampak voljo Očeta, ki me je poslal (Jn 6,38).

Tako je tudi z umetnostmi v tem življenju. Usmerjene so na določen cilj, in temu cilju ustrezajo posamezne dejavnosti. Ravno tako imajo naša opravila cilj in merilo, da bi izpolnjevali zapovedi na Bogu všečen način. Ni pa mogoče izvrševati opravilo pravilno na drug način, kot da ga vršimo po volji zakonodajalca. V vnemi za delo, ki ga vršimo po Božji volji, se pa povežemo v mislih z Bogom. Kovač bo pri svojem delu, če izdeluje kakšno sekuro, mislil na svojega naročnika in pri mislih bo pozoren nanj. Najdalje bo mislil na obliko in velikost, in bo izvršil delo po volji naročnika. Če nima to pred očmi, bo nekaj dru-

gega ali nekaj, kar je različno od tega, kar mu je naročeno, izdelal.

Ravno to velja tudi za kristjana. Vse svoje delo, veliko ali majhno, vrši po Božji volji. Svoje delo bo vršil natančno in vneto in vedno mislil na zakonodajalca in pri tem izvršil besedo: »Vedno imam pred seboj Gospoda, kajti na moji desni je, da ne omahnem« (Ps 15,8). Pri tem upošteva zapoved: »Če jeste ali pijete ali sicer kaj delate, delajte vse v Božjo čast« (1Kor 10,31). Če pa nekdo ne kaže pri svojem delu nobene gorečnosti do zapovedi, potem je jasno, da prav malo misli na Boga. Popolnoma v misli na glas, ki govori: »Ali ne napolnujem nebes in zemlje, govori Gospod« (Jer 23,24), »jaz sem Bog le v bližini in ne Bog v daljavi« (Jer 23,23); in: »Kjer sta dva ali trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi« (Mt 18,20), moramo zaradi tega vsako delo tako izvrševati, kakor če bi ga vršili pred Gospodom in pri vsaki misli moramo zato vedeti, da nas on gleda. Potem bo vedno v nas vladal tisti strah, ki po Svetem Pismu sovraži krivico, ošabnost, napuh ter pot hudobnega. Ljubezen vrši in izpolnjuje Gospodovo besedo: »Ne iščem svoje volje, ampak voljo Očeta, ki me je poslal« (Jn 5,30). In duša bo živela v prepričanju, da so dobra dejanja sodniku in plačniku našega življenja prijetna, medtem ko so nasprotna dejanja od njega obsojena.

Po mojem mnenju iz tega torej sledi, da ne moremo izpolnjevati Gospodove zapovedi, da bi ugajali ljudem. Nihče, ki se zaveda prisotnosti nadrejenega, se ne bo obrnil na nizkega. Marveč je to tako, ko neko dejanje ugledni osebi ugaja in ji je prijetno, nižji pa ga zavrača in graja, potem pazimo na spoštovanje nadrejenega, zaničevanje nizkega pa zavračali. Če tako velja med ljudmi, bo potem resnično modra in zdrava duša, ki je napolnjena z Božjo bližino, lahko prenehala delati Bogu po volji, in se ravnala po

mnenju ljudi? Bo pozabila Božje zapovedi in služila človeškimi običaji, se dala vladati splošni sodbi ali se pustila vplivati človeškemu ugledu? Ravno to je bilo vedenje tistega, ki je rekel: »Ošabni mi pripovedujejo zgodbe, toda ne kakor tvoja postava, Gospod« (Ps 118,85) in ponovno: »Pred kralji sem oznanjal tvoje pričevanje in nisem se sramoval« (ravno tam 46).

6. O nujnosti odmaknjenega življenja

1. Da bi duša ostala zbrana, mora živeti v samoti. Saj življenje s tistimi, ki brez strahu in z zavračanjem opuščajo natančno izpolnjevanje zapovedi, je škodljivo. To prikazuje že Salomon z tisto besedo, s katero nas poučuje: »Z jezljivim človekom se ne družijo, ne bivaj skupaj z vročevrtnikom, da se ne naučiš njegovih poti in ne nastavi zanke tvoji duši« (Prg 22,24-25). In tudi to spada k temu: »Pojdite iz njihove srede in se ločite, govori Gospod« (2Kor 6,17).

Brezpogojno je potrebno, da se odmaknemo, če nočemo biti spodbujeni k grehu ne preko oči ne preko ušes in se nočemo nepričakovano nanj navaditi, in da našo dušo nobene podobe in ne trdne predstave gledanega in poslušane ne pogubijo in uničijo, in če hočemo vztrajati v molitvi. Na ta način lahko premagamo prejšnje načine življenja, s katerimi smo živeli v odnosu do Kristusovih zapovedi kot tujci. To seveda ni lahek boj, da premagamo lastne navade, saj okrepljene navade v daljšem obdobju jemljejo moč narave! Poleg tega moramo tudi madeže greha očiščevati z vztrajno molitvijo in s stalnim premišljevanjem Božjih zapovedi. Takemu premišljevanju in taki molitvi se pa ne predamo, če se duša raztresa z mnogimi stvarmi in je popolnoma ujeta v posvetna opravila. Kako lahko nekdo v takšni ujetosti izpolnjuje besedo: »Kdor

hoče iti za menoj, naj se odpove samemu sebi« (Lk 9,23)? Saj se moramo odpovedati samemu sebi, vzeti Kristusov križ nase in tako iti za njim.

Samoodpoved pa je v tem, da pozabimo preteklo in da odstopimo od svoje volje. To pa bo nekdo, ki živi med množico ljudi, zelo težko, da ne rečemo pravzaprav ne bo mogel izvrševati. Takšno življenje med ljudmi ovira nekoga, da bi križ sprejel in šel za Gospodom. Saj pripravljenost umreti za Kristusa pomeni odmreti zemeljskim udom in biti pripravljen na vsako nevarnost, ki nas lahko doleti zaradi Kristusovega imena, poleg tega biti brez strasti v sedanjem življenju, saj to pomeni nositi svoj križ. Temu nasproti postavlja skupno življenje z ljudmi velike ovire, kakor vidimo.

2. Poleg mnogih drugih ovir gre za to: duša vidi veliko število grehov in potem ne najde časa, da bi zaznala svoje lastne grehe, ne da bi se pokesala svojih lastnih napak z obžalujočim kesanjem. Marveč si v primerjavi s slabšimi prilasti še videz kreposti. Razen tega se zaradi dejavnosti in neutrudne prizadevnosti, ki ju prinaša skupno življenje s seboj, odvrne od koristnih misli na Boga; jo oropa veselja in užitka v Bogu, poleg tega tudi užitka v Gospodu in njegovih ljubeznivih besed. Tako ne more nič več reči: »Na Boga mislim in se veselim« (Ps 76,4) in: »Kako sladke so tvoje besede mojemu nebu, slajše kakor med mojim ustom« (Ps 118,103). Končno se navadi na to, da njegove sodbe popolnoma zavrne in da jih pozabi. Nekaj bolj hujšega in bolj pogubnega pa zanjo ne obstaja.

7. O nujnosti, da se pridružimo tistim, ki isto hrepenijo, da bi bili Bogu všeč, saj sam živeti je isto težko in nevarno. Potem ko nas je beseda prepričala, da je nevarno živeti skupaj z ljudmi, ki Gospodove zapovedi zavračajo,

bi radi slišali, če naj tisti, ki se loči od takšnih ljudi, živi sam ali pa se naj pridruži bratom istega mišljenja in z istim ciljem pobožnosti.

1. Prepričan sem, da skupno življenje tistih, ki imajo isti cilj, prinaša zelo veliko prednosti. Prvič ni nihče izmed nas sposoben, da bi sam skrbel za telesne potrebe; da bi skrbeli za nujno potrebne stvari, smo odvisni drug od drugega. Tako ima noga eno moč, druga pa ji manjka. Če ostane brez pomoči drugih udov, potem se ne izkaže njena lastna moč ne kot krepka ne kot vzdržljiva; tudi to, kar ji manjka, si ne more priskrbeti. Ravno tako je tudi v življenju puščavnika. Kar imamo, nam nič ne koristi, in kar nam manjka, si ne moremo priskrbeti. Toda Bog Stvarnik je določil, da pomagamo drug drugemu, da najdemo drug z drugim občestvo, kakor je zapisano (Sir 13,21). Razen tega nam zapoved o ljubezni do Kristusa ne dovoljuje, da vsakdo ne sme gledati samo na svojo lastno korist, saj je vendarle rečeno: »Ljubezen ne išče svojega« (1Kor 13,5). Samotno življenje ima en cilj, da se skrbi za lastne potrebe. To pa očitno nasprotuje postavi ljubezni, ki jo je Apostol izpolnjeval; saj on ni iskal svojo lastno korist, ampak korist mnogih, da bi se rešili (prim. 1Kor 10,33).

Drugič tisti, ki živi v samoti, težko spozna svoje napake. Saj ni nikogar, ki bi ga opomnil in ga vodil z milino in sočutjem k poboljšanju. Opomin, celo če pride od sovražnika, vodi previdnega človeka pogosto h hrepenenju po poboljšanju. Kdor iskreno ljubi, zdravi grehe na razumen način, saj je rečeno: »Kdor ljubi, vzgaja s skrbjo« (Prg 13,24). Takšnega pa težko najde v samoti, če ni prej živel z drugimi. Zadene ga torej to, kar je bilo rečeno: »Gorje temu, ki sam živi; kajti če pade, nima nikogar, ki ga pobere« (Prd 4,10).

Mnogi lahko tudi lažje spolnjujejo več zapovedi, eden pa nikoli. Kajti če eno zapoved izpolni, je zadržan pri izvrševanju drugih. Obisk bolnika zabranjuje sprejem tujca. Če nekdo deli življenjske potrebščine – posebej, če ga ta služba dalj časa bremeni, – ga ovira pri gorečem delu. Zaradi tega ne more izpolnjevati največjo in za zveličanje bistveno zapoved. Saj niti ne more nasititi lačnega niti ne obleči nagega. Kdo bi hotel nedelavnemu in nerodovitnemu življenju dati prednost pred življenjem, ki prinaša sad in je po Gospodovi zapovedi?

2. Če mi vsi, ki smo združeni po poklicanosti v upanju (prim. Ef 4,4), sestavljamo eno telo in imamo Kristusa za glavo, potem smo tudi med seboj udje. To pa samo, če smo združeni po edinosti zaradi harmonije življenja v Svetem Duhu. Če bi vsakdo hotel živeti sam zase in ne bi služil skupnemu dobremu po Božji volji, ampak bi po svojem nagnjenju izvrševal svojo voljo, kako bi potem lahko, ločeni in razdeljeni, bili drug drugemu udje, si vzajemno pomagali in naši glavi, to je Kristusu, ostali podrejeni? Če živimo ločeno, se ne moremo veseliti s tistim, ki je v časti, ne moremo trpeti s tem, ki trpi (prim. 1Kor 12,26); saj potem ne more nihče na primeren način vedeti, kako je z drugim.

Razen tega nekdo sam ni sposoben, da bi sprejeti vse duhovne darove; kajti dar Svetega Duha se vsakemu daruje po meri vere (prim. Rim 12,6). V skupnem življenju pa posebni dar vsakogar postane skupna last vseh, ki živijo skupaj. »Saj je nekomu po Duhu dana beseda modrosti, drugemu v skladu z istim Duhom beseda spoznanja. Drugemu vera po istem Duhu, drugemu po istem Duhu milostni darovi ozdravljanja, drugemu delovanje čudežnih moči, drugemu prerokovanje, drugemu razločevanje duhov, drugemu raznovrstni jeziki, drugemu razlaganje

jezikov« (1Kor 12,8-10). Vendar kar ima vsakdo, ni toliko prejel sam zase, ampak bolj za druge. Zaradi tega mora v skupnem življenju moč Svetega Duha, ki je posamezniku podarjena, postati dar za vse. Kdor pa živi samo zase in poseduje morda milostni dar, ki postane brez vrednosti, ker ga ne izkoristi in ga zakoplje v sebi. Kakšno nevarnost prinese to s seboj, veste, saj berete evangelij (prim Mt 25,25 sl.). kdor torej živi v veliki skupnosti, se veseli svojega lastnega daru, ga poleg tega pomnoži, ker ga izroča naprej, in dobi od darov druge koristi, kot če bi bili njegovi lastni.

3. Skupno življenje ima še več prednosti. Vse bi težko naštel. Da ohranimo darove, ki nam jih je podaril Bog, je mnogo bolj koristno skupno življenje kot samotno življenje. Nudi nam tudi več varnosti pred sovražnikovimi zunanjimi zalezovanji. Saj budni zbudijo tega, ki se hoče pogrezniti v smrtno spanje. Da bi to preprečili, nas David uči moliti: »Razsvetli mi oči, da ne zaspim do smrti« (Ps 11,4). Tudi grešnik se bo mnogo lažje odtrgal od greha, če se mora bati pred soglasnim opominom mnogih, tako da smemo nanj aplicirati besede: »Takemu zadošča tisti ukor, ki mu ga naloži večina« (2Kor 2,6). Toda kdor dobro dela, pride do bolj trdnega zaupanja, ker njegovo delo uživa spoštovanje in pritrditev. Če je vsaka beseda verodostojna po izjavi dveh ali treh prič (prim Mt 18,16), koliko bolj bo potem tisti, ki dela dobro, potrjen po pričevanju mnogih.

Samotno življenje prinaša končno še druge nevarnosti s seboj kakor te že nakazane. Prva in najslabša je samozadovoljstvo. Ker samotar nima nikogar, ki lahko preizkusi njegovo delo, si domišlja, da zapoved v vsej polnosti izvršuje. Ker dalje svojo sposobnost neizvršeno zapre vase, ne pozna svojih napak in tudi ne more spoznati na-

predek pri svojem delu. Saj mu vsaka priložnost za izvrševanje zapovedi uide.

4. Kako naj samotar dokaže svojo ponižnost, saj nima nikogar, pred katerim bi bil lahko ponižen? Komu lahko izkaže usmiljenje, saj se je ločil od občestva z drugimi? Do koga naj bo velikodušen, saj se nihče ne upira njegovi volji? Če torej nekdo pravi, da zadošča pouk po Svetem Pismu, da se dospe do popolnosti, potem je enak tistemu, ki se je naučil tesarstva, toda tega, kar se je naučil, ne uporablja v praksi. Takšnemu bi Apostol rekel: »Niso pravični pred Bogom poslušalci postave, ampak bodo opravičeni izvrševalci postave« (Rim 2,13).

V preobilju svoje ljubezni do ljudi se Gospod ni zadovoljil samo z besednim poukom. Da bi nam dal jasen in prepričljiv zgled ponižnosti s svojo popolno ljubeznijo, je sam sebe opasal in umil svojim učencem noge (prim. Jn 13,5). Koga boš torej umil? Komu boš stregel? Pred kom boš zadnji, če živiš samo zase? Kako se lahko v samoti doseže tisto lepoto in prijateljstvo, ki ga prinaša skupno življenje bratov, ki je po besedi Svetega Duha enako olju za maziljenje, ki teče z glave velikega duhovnika (prim. Ps 132,1-2)?

Bojišče, gotova pot za napredovanje, stalna vaja, upoštevanje Gospodovih zapovedi, to je skupno življenje bratov! To življenje ima za cilj povečanje Boga po zapovedi našega Gospoda Jezusa Kristusa: »Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaše dobra dela in slavili Očeta, ki je v nebesih« (Mt 5,16). Ta način življenja ohranja živ poseben način življenja svetih, o katerem poročajo Apostolska dela z besedami: »Vsi verniki so se družili med seboj in imeli vse skupno« (Apd 2,44); in zopet: »Množica vernikov je bila kakor eno srce in ena duša; nihče ni trdil,

da je to, kar ima, njegova last, temveč jim je bilo vse skupno« (Apd 4,32).

8. O odpovedi. Najprej se moramo vsemu odpovedati in tako začeti življenje, ki je Bogu po volji?

1. Naš Gospod Jezus Kristus je pogosto in s poudarkom na to opozoril s svojo besedo in dejanjem: »Če kdo hoče iti za menoj, naj se odpove samemu sebi in hodi za menoj« (Mt 16,24); in ravno tako: »Nihče izmed vas, ki se ne odpove vsemu, kar ima, ne more biti moj učenec« (Lk 14,33). Zato menimo, da zapoved sega na več stvari, katerim se moramo odpovedati.

Predvsem smo se pa odpovedali hudiču in mesenim strastem; poleg tega smo odpovedali skrivnim grehom, telesnim sorodnikom, človeškim prijateljstvom ter vsakemu povprečnemu življenjskemu načinu, ki nasprotuje popolnosti odrešenjskemu oznanilu.

Toda bolj pomembno kot vse drugo je to, da se odpovemo samemu sebi in »slečemo starega človeka z njegovimi deli vred, ki ga uničujejo blodna poželenja« (Ef 4,22). Zaradi tega se mora vsakdo odpovedati vsaki navezanosti na svet, ki nasprotuje cilju pobožnosti. Potem bo imel za svoje resnične starše tiste, ki so ga rodili preko evangelija v Jezusu Kristusu (prim. 1Kor 4,15), za svoje brate tiste, ki so prejeli istega Duha otroštva. Na vse imetje bo gledal kot na nekaj, kar je tuje njemu, kar on v resnici je.

Z eno besedo, kako lahko še zaposlujejo skrbi sveta nekoga, za katerega je bil s Kristusom ves svet križan in sam za svet« (prim. Gal 6,14)? Saj naš Gospod Jezus Kristus zahteva, da sovraži dušo in da se odpove samemu sebi v največji možni meri, ko pravi: »Če hoče kdo iti za menoj, naj se odpove samemu sebi in vzame svoj križ« (Mt 16,24). Potem dodaja k temu: »In gre za menoj«. Ravno

tako pravi: če kdo pride k meni in ne sovraži svojega očeta, svojo mater, svojo ženo, svoje otroke, brate in sestre in celo svojo lastno dušo, potem ne more biti moj učenec« (Lk 14,26). Zato popolna odpoved obstoji v tem, da smo brez vsake strastne navezanosti na svoje lastno življenje in da imamo pred očmi smrtno obsodbo, tako da nič več ne gradimo na samem sebi (2Kor 1,9). Ta odpoved se začne s tem, da se odpovemo vsem zunanjim dobrinam: imetju, nečimrni slavi, družabnemu življenju, navezanostim na nekoristne stvari.

O tem so nam dali zgled sveti učenci Gospoda: Jakob in Janez, ki sta zapustila svojega očeta Zebedeja in celo čoln, ki sta ga potrebovala za svoje preživetje (prim. Mr 1,19-20); Matej, ki je vstal od mitnice, šel za Gospodom ter se s tem ni odpovedal samo svojemu carinskemu dobičku, ampak je tudi zavrnil nevarnosti, ki so grozile njemu in njegovi družini s strani magistrata, ker je zapustil nezaključene carinske račune (prim. Mt 9,9). Za Pavla je bil celo ves svet križan, in on svetu (prim. Gal 6,14).

2. Če torej nekdo s strastnim hrepenenjem hoče slediti Kristusu, potem ne sme zanimati za ničesar, kar spada k temu življenju; ne za ljubezen do staršev ali sorodnikov, če to nasprotuje Gospodovi zapovedi – kajti potem se mora držati te besede: »Če kdo pride k meni, in ne sovraži svojega očeta in svoje matere in tako naprej«. (Lk 14,26); ne za strah pred ljudmi, da bi opustil karkoli koristnega zaradi njih, kakor so storili sveti, ki so rekli: »Bogu se je treba bolj pokoravati kakor ljudem« (Apd 5,29); tudi ne za krohot posvetnih ljudi nad dobrimi deli, s tem da bi ga premagal njihov posmeh. Če pa hoče nekdo bolj natančno in bolj jasno strastno hrepenenje teh, ki hodijo za Gospodom, potem naj se spomni na besedo Apostola, ki jo je ta govoril o samem sebi v naš pouk: »Če kdo meni,

da lahko zaupa v meso, smem jaz to še bolj: obrezan sem bil osmi dan, sem izraelskega ljudstva, iz Benjaminovega rodu, Hebrejec izmed Hebrejcev, po postavi farizej, po gorečnosti preganjalec Cerkve, po pravičnosti v postavi neoporečen. Toda kar je bilo zame dobiček, to sem zaradi Kristusa začel imeti vse za izgubo. Še več, za izgubo imam vse zaradi vzvišenosti spoznanja Kristusa Jezusa, mojega Gospoda. Zaradi njega sem vse zavrnil in imam vse za smeti, da bi pridobil Kristusa« (Flp 3,4-8).

Če Apostol – pravim sicer malce drzno, toda vendarle resnično – iztrebke telesa, ki jih zavračamo in katerih se mi hitro znebimo, primerja z prednostmi tiste postave, ki jo je Bog dal za vse čase in jih označi kot ovire pri spoznanju Kristusa, pri pravičnosti v njem in enakosti z njegovo smrtjo, kaj naj potem rečem o človeških postavah! Toda zakaj se potem sklicujemo na svoje razumske razloge, da bi z njimi osramotili plašno dušo. To jasno izpričuje z besedami: »Kdor izmed vas se ne odpo ve vsemu, kar ima, ne more biti moj učenec« (Lk 14,33). In na drugem mestu dodaja besedam »če hočeš biti popoln« tudi to: »Pojdi, prodaj vse, kar imaš, in daj to ubogim«. In nato pravi: »Nato pridi in hodi za menoj« (Mt 19,21). Tudi prilika o trgovcu hoče pokazati isto, kakor vsak bistrumen to lahko razume. Tam je rečeno: » Nebeško kraljestvo je podobno trgovcu, ki išče lepe bisere. Ko najde en dragocen biser, gre in proda vse, kar ima, in ga kupi« (Mt 13,45-46). Jasno je, da je lepi biser prisproba za nebeško kraljestvo. Tega pa po besedah Gospoda ne moremo doseči, če se ne odpravimo vsemu naenkrat, kar imamo: bogastvu, časti, plemenitemu rodu in vsemu, po čemer sicer ljudje hrepenijo, da bi ono za to zamenjali.

3. Gospod je o tem pojasnil, da je nemogoče to, po čemer hrepenimo, na pravi način opravljati, če je duh razklan

od različnih skrbi; saj pravi: »Nihče ne more služiti dveh gospodarjema« in »Ne morete služiti Bogu in mamonu« (Mt 6,24). Zato moramo sami izbrati zaklad v nebesih, s tem da imamo tam svoje srce: »Kajti kjer je vaš zaklad, tam je tudi vaše srce« (Mt 6,21). Če zato zase obdržimo zemeljsko lastnino ali minljivo dobrino, potem ostane naš duh ujet v tem kakor v umazaniji, in naša duša ne more gledati Boga. Ne strmi po nebeški lepoti in po dobrinah, ki nam jih obljublja evangelij. Te dobrine lahko dobimo samo, če imamo stalno in močno željo, ki nas žene, da bi jih imeli v lasti, ki nam olajša tudi trud zanje.

Odpoved obstaja torej, kakor kažejo naše besede, v osvoboditvi od navezanosti na to zemeljsko in minljivo življenje in v odsotnosti človeških poslov, da smo tako bolj sposobni, da se odpravimo na pot k Bogu. To pomeni, da neovirano dospemo do posesti in uživanja tistih dobrin, »ki so dragocenejšje od zlata in dragih kamnov« (Ps 18,11).

To pomeni, da na kratko rečemo, premestiti človeško srce v nebesa, tako da lahko tudi pravimo: »Naša domovina je v nebesih« (Flp 3,20). V tem je predvsem začetek naše podobnosti s Kristusom, ki je postal ubog, četudi je bil bogat (prim. 2Kor 8,9). Če nismo dosegli te podobnosti, ne moremo živeti po Kristusovem evangeliju.

Kajti kako lahko dospemo do skrušenosti srca in do ponižnosti v duhu, kako biti prosti jeze, žalosti, skrbi in – z eno besedo – pogubnih strasti duše, če ostanemo ujeti v skrbeh tega življenja in v strastnem občevanju z drugimi?

Da to povemo z malo besedami, če nam je to sploh dovoljeno, da skrbimo za potrebne stvari kakor za hrano in obleko, kako se smemo potem ukvarjati z ničvrednimi skrbmi za bogastvo, ki kakor trnje zadušijo rodovitnost semena, ki ga je sejalec vsadil v naše duše. Saj naš Gospod pra-

vi: »Seme, ki padlo med trnje, so tisti, ki slišijo, vendar se zaradi skrbi, bogastva in naslad življenja na svoji poti zadušijo, tako da ne obrodijo sadov« (Lk 8,14).

9. Mora tisti, ki se pridruži tistim, ki so se posvetili Bogu, brez premisleka zapustiti svoje imetje nespametnim članom?

1. Gospod je rekel: »Prodaj, kar imaš, in daj ubogim, tako boš imel zaklad v nebesih. Potem pridi in hodi za menoj« (Mt 19,21); in ravno tako: »Prodajte, kar imate, in dajte vbogajme« (Lk 12,33). Zato menim, če nekdo iz tega vzroka zapusti svoje sorodnike, potem ne sme brezskrbno ravnati s svojim imetjem; marveč naj misli na to, da bo vse skrbno varčeval, saj je sedaj imetje posvečeno Gospodu. Skrbno naj z njim upravlja. Če to zmore in ima potrebne izkušnje, naj to sam opravi, sicer s posredniki, ki je izbral z vso pozornostjo in so dokazali, da so sposobni zvesto in preudarno upravljati. Jasno naj mu bo, da ne more svoje premoženje brez nevarnosti izročiti svojcu ali prvim najboljšim. Če mora nekdo upravljati s kraljevskimi dobrinami in od tega ne da nič na stran zasek, toda v svoji nemarnosti tudi ne poskrbi za povečanje premoženja, tako ne bo ušel obtožbi. Kakšno sodbo morajo po tem pričakovati tisti, ki nemarno in brezskrbno ravnajo z dobrinami, ki so že posvečene Gospodu? Jih ne bo doletela kazen nemarnosti po besedi Svetega Pisma: »Preklet, kdor nemarno opravlja Gospodova dela« (Jer 48,10)?

2. Povsod moramo misliti na to, da nismo pod pretvezo, da bi eno zapoved izpolnjevali, drugo pa očitno ne upoštevali. Ne spodobi se nam, da bi se z nerazumnimi borili ali se z njimi prepirali. Da, božji služabnik naj se sploh ne prepira (prim. 2Tim 2,24)! Kdor mora trpeti krivico od svojcev, naj se spomni na Gospodovo besedo: »Nikogar

ni, ki bi zaradi mene in zaradi evangelija zapustil hišo ali brate ali sestre ali mater ali očeta ali otroke ali njive in ne bi zdaj, v tem času, skupaj s preganjanji, prejel stokrat toliko hiš, bratov, sester, mater, otrok in njiv, v prihodnjem veku pa večno življenje» (Mr 10,29-30).

Nerazumnim moramo zelo jasno pokazati, da so krivi tempeljskega ropa; pri tem se držimo Gospodove zapovedi: »Če tvoj brat greši, pojdi in ga posvari itd« (Mt 18,15). Toda postava pobožnosti prepoveduje to, da bi se s takimi ljudmi pravdali pred svetnim sodiščem, saj je rečeno: »In če se kdo hoče pravdati s teboj in ti vzeti obleko, mu pusti še plašč« (Mt 5,40), in: »Kako si pa upa kdo izmed vas, ki ima tožbo zoper drugega, iskati pravico pred sodiščem poganov in ne pred svetimi« (1Kor 6,1)? Pri teh jih hočemo poklicati pred sodišče in pri tem bolj misliti na zveličanje brata kot na premoženje od bogastva. Saj Gospod pravi: »Če te posluša«, in potem nadaljuje, »potem nisi pridobil denar, ampak svojega brata« (Mt 18,15). Lahko pa pride tudi do tega, da nas tisti, ki je povzročil prepir, privede pred sodišče, da bi se ugotovila resnica. Potem pojdemo tja, ne da bi sami začeli prepir; sledimo enostavno tistim, ki nas tja kličejo; tam nočemo zadovoljiti lastno jezo in veselje nad prepiranjem, ampak hočemo odkriti resnico. Na ta način obvarujemo pred zlom našega nasprotnika proti njegovi volji. Mi sami pa ne prekršimo zapovedi in ostanemo torej božji služabniki brez prepirljivosti in lakomnosti, ki samo za to skrbijo, da bi odkrili resnico in da ne bi na noben način prekoračili dovoljene mere vneme.

10. Naj sprejmemo vse, ki pridejo ali samo določene; naj jih sprejmemo takoj ali šele po preizkusu, in kakšen naj bo ta preizkus?

1. Dobri Bog in naš Odrešenik Jezus Kristus je oznanil in rekel: »Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi, jaz vas bom poživil« (Mt 11,28). Zato je nevarno zavriniti tiste, ki hočejo preko nas priti h Gospodu, da bi vzeti nase prijeten jarem in težo njegovih zapovedi, ki nas želijo povzdigniti v nebesa.

Toda ne smemo dopustiti, da pristopi nekdo k svetemu nauku z neumitimi nogami. Naš Gospod Jezus Kristus je mladeniča, ki je prišel k njemu, povprašal po njegovem prejšnjem življenju; ko je izvedel, da je pošteno živel, mu je zapovedal, da naj stori tudi to, kar mu je še manjkalo do popolnosti. Nato mu je dovolil, da je šel za njim (prim. Mt 19,16-22 in sl.). S tem je jasno pokazal, da moramo tudi mi vprašati o prejšnjem življenju tistih, ki pridejo k nam.

Tistim, ki so že pošteno živeli, naj jim potem damo popolnejši pouk. Tiste pa, ki so se od grešnega življenja ali od ravnodušnosti spreobrnilo k strožjemu življenju spoznavanja Boga, moramo preizkusiti, kakšen je njihov karakter, ali so nestalni in ali omahujejo v svoji sodbi.

2. Sumljivo je namreč spreobrnenje takšnih ljudi. Saj če odmislimo ne glede na to, da sami sebi kaj malo pomagajo, škodujejo tudi drugim, medtem ko širijo sramotenje, laž in gnusno obrekovanje o našem življenju. Ker pa se vsi poboljšajo z vestnostjo in lahko strah pred Bogom ozdravi različne hibe duše, se ne sme takoj obupati nad temi kandidati. Marveč se jih mora navajati na primerne vaje; s časom in na podlagi dobljenega rezultata se da prepoznati njihov namen. Če lahko ugotovimo pri njih nekaj stanovitosti, potem se jih lahko brez preišljevanja sprejme. Če pa to ne drži, naj se jih, dokler so še izven samostana, ponovno pošlje stran. Kajti v času preizkusa ne sme za skupnost nastati nobena pomanjkljivost.

Mora se tudi preveriti, če je kdo prej živel v grehu, če priznava prikrito sramoto z zelo veliko osramotitvijo, tako da postane svoj lastni tožnik (prim. Prg 18,17), da se s tem tudi sramuje prijateljev svojih zlobnih dejanj in se od njih loči po oni besedi: »Pojdite proč od mene, vsi vi, ki delate krivico« (Ps 6,9). Razen tega se mora tudi preizkusiti, če ima stanovitnost za nadaljnje življenje, da ne bo več padel nazaj v takšne grehe.

Vsi naj se preizkusijo na določen način, če so pripravljene za vsako ponižanje, ne da bi se sramovali, tako da so voljni sprejeti tudi čisto preprosta opravila, če bi se jih spoznalo po preudarnem premisleku za koristne. Ko končno vsakogar po prestanem preizkusu tisti, ki imajo sposobnost za takšen preizkus, priznajo za izbrane posode za Gospoda in ko se odkrije, da so pripravljene za vsako dobro delo, potem se jih prišteje k tistim, ki so se posvetili Gospodu.

Tistemu pa, ki pride iz plemenitega življenja in tudi želi živeti v ponižnosti po zgledu našega Gospoda Jezusa Kristusa, naj se mu predvsem naložijo opravila, ki so sramotna v očeh svetnih ljudi; tako naj se ugotovi, če hočejo služiti Bogu iz polnega prepričanja, ne da bi se sramovali.

11. O sužnjih.

Sužnje, ki so še pod jarmom in pridejo k skupnosti kot ubežniki, naj se jih resno nagovori, privede do poboljšanja in potem pošlje nazaj k njihovim gospodarjem. Saj je tako tudi sveti Pavel Onezima, ki ga je rodil po evangelijski, poslal nazaj Filemonu (prim. Flm 10-12). S tem je enega prepričal, da jarem suženjstva, ki se nosi na bogoljuben način, naredi vrednega za nebeško kraljestvo; drugega pa je opomnil, da ne opusti samo groženj proti sužnju in misli na besedo resničnega Gospoda: »Če ljudem od-

pustite njihove pregrehe, bo tudi nebeški Oče vam odpustil vaše pregrehe« (Mt 6,14), ampak tudi da naj bo tudi do njega dober, saj vendarle piše: »Morda je bil zato za kratek čas ločen od tebe, da bi ga spet pridobil za zmeraj, in sicer nič več kot sužnja, ampak več kot sužnja, ampak kot nadvse ljubega brata« (Flm 15-16).

Če pa je gospodar zloben, zapoveduje protizakonite stvari in tako sili sužnja k kršitvi zapovedi našega Gospoda Jezusa Kristusa, potem se mora zavzemati za to, da suženj ne skruni Božje ime, če mora delati nekaj, kar Bogu ni všeč. Pri tem se mora zavzemati na ta način: sužnja pripraviti na prenašanje zlobnega ravnanja, s tem da Boga bolj uboga kot človeka, kakor je zapisano (Apd 5,29), ali ga sprejme ter nato napade, ki sledijo zaradi njega, celo prenašati, da bi ugajal Bogu.

12. O sprejemanju poročenih.

Če se želijo poročeni pridružiti našemu načinu življenja, se mora preveriti, če delajo s vzajemnim soglasjem in se držijo Gospodove besede: »Več ne razpolagate s svojim telesom« (1Kor 7,4). Nato naj se jih sprejme v navzočnosti večjih prič. Saj se ne sme dajati nobeni stvari prednosti pred pokorščino, ki smo jo dolžni Bogu.

Če pa drugi del ne pristane in se zoperstavlja, ker manj skrbi za to, da bi bil všeč Bogu, potem se naj pomisli na Apostolovo besedo: »K miru vas je namreč Bog poklical« (1Kor 7,15), in se skuša izpolniti Gospodovo zapoved: »Če nekdo pride k meni in ne sovraži svojega očeta, svojo mater, svojo ženo, svoje otroke itd, potem ne more biti moj učenec« (Lk 14,26). Potem se ne sme dajati nobeni stvari prednost pred pokorščino, ki smo jo dolžni Bogu. V mnogih primerih smo doživeli, da se sklene zdržno življenje preko vztrajne molitve in stalnega posta. In tisti, ki so se

trdovratno upirali, je Gospod že pogosto privedel do tega s telesnim pomanjkanjem, da so se odločili za pravo pot.

13. O koristnosti molčanja za novince

Za novince je molčanje dobra vaja. Dajo pravi primeren dokaz svoje samoodpovedi, če obvladajo svoj jezik, in če se istočasno učijo molče, vneto in pozorno od tistih, ki znajo besedo prav uporabljati, kako se lahko sprašuje in lahko nekomu dajo odgovor.

Saj obstaja zvok v glasu, mera v govorjenju, primerni čas za govorjenje in posebna vrsta besed, ki zaznamujejo in odlikujejo tiste, ki živijo iz pobožnosti. Tega se ne da naučiti, če se ne opusti običajen način govorjenja. Poslušanje vodi do tega, da se pozabi prejšnje, ker se tega več ne vadi; razen tega obstaja prosti čas, da se nauči dobre reči. Iz tega vzroka se naj vedno molči, razen pri skrbi za lastno dušo, zaradi neizogibne nujnosti za delo, ki se ga ravno opravlja ali zaradi nujno postavljenega vprašanja; samoumevno je izvzet do tega tudi čas petja psalmov.

14. O tistih, ki so se posvetili Bogu in pozneje zaobljubo prelomijo.

Vsakogar, ki je bil sprejet v skupnost, pa je nato svojo zaobljubo prelomil, se mora gledati kot tistega, ki je grešil proti Bogu. Saj se je pred njim in zanj zaobljubil za to zvezo. Saj je rečeno: »Če pa nekdo greši proti Bogu, kdo naj potem zanj moli?« (1Sam 2,25). Kdor se je posvetil Bogu, pa se je pozneje spreobrnil k drugačnemu načinu življenja, je cerkveni ropar; on je samemu sebi ukradel in oropal Bogu posvečeni dar.

Prav je, da se takemu več ne odpre vrata k skupnosti, tudi ne za kratek čas, če prosi za prenočišče. Apostolski pred-

pis je jasen, od nas zahteva, da se ločimo od razuzdanega in se z njim ne družimo, da ga bo sram (2Tes 3,14).

15. Od katerega leta se lahko pripusti posvetitev Bogu? Od katerega leta je veljavna zaobljuba devištva?

1. Gospod pravi: »Pustite otroke, naj pridejo k meni« (Mr 10,14). Apostol ljubi tiste, ki so od otroštva poznali Sveto Pismo (2Tim 3,15) in k temu zapoveduje, da naj se otroke vzgaja » v Gospodovi vzgoji in opominjanju« (Ef 6,4). Zaradi tega imamo vsako starost, celo prva otroška leta, za primerno, da se sprejme tiste, ki pridejo k nam. Sirote hočemo pri nas sprejeti, da s tem postanemo »očetje sirot« po Jobovem zgledu (Job 29,12). Tiste, ki so še med svojimi starši in so privedeni k nam od njih, sprejemamo pred mnogimi pričami, da ne damo povod za govorico tistim, ki iščejo takšno priložnost, in vsakemu obrekljivcu, ki bi mogel proti nam sramotne reči govoriti, zapreti usta.

Po tej odredbi se jih naj sprejme; ne bodo pa naj takoj prištete med število in red skupnosti, da s tem ne pade na življenje v pobožnosti kakšna sramota zaradi njihovega omaganja. Vzgoji se jih naj kot otroke vse skupnosti v vsej pobožnosti. Toda otroci, tako dečki kakor deklice, naj prebivajo sami zase, da ne bi postali do starejših predrzni in nesramni, ampak naj ohranijo potrebno strahospoštovanje pred starejših preko redkega skupnega bivanja.

Razen tega pa naj bodo tudi kazni, ki razpolagajo z popolnejšimi med starejšimi za kršitev dolžnosti, če se spozabijo k takšnim, da ne bi bili zapeljani k lahkomiselni grešnosti ali da ne bi postali skrivaj ošabni, če vidijo starejše pogosto pasti vanje, kjer se prav vedejo. Saj ne obstaja nobena razlika med otrokom v starosti in v razumu. Zato ne preseneča, če se ugotovijo pogosto pri obeh iste napake.

Ravno tako ne bi mlajši to, v čemer starejši zaradi svoje starosti ohranjajo spodobnost, zaradi skupnega bivanja ravnali enako.

Na osnovi te danosti in iz drugih vzrokov lepega vedenja morajo otroci imeti stanovanje ločeno od starejših bratov. Tako ostane tudi stanovanje asketov brez hrupa, do katerega pride z nujnim poukom za mlajše. Molitve pa, ki so določene za posamezen dan, so skupne za vse, za otroke in za starejše. Saj zgledna gorečnost starejših vodi otroke k pristnemu spreobrnjenju, njihovi učitelji pa niso deležni nič manjše pomoči od otrok pri molitvi. Posebne dejavnosti in predpisi pa naj veljajo za otroke glede spanja, bujenja, hrane in sicer po času, meri in načinu. Za njihov nadzor naj se postavi moža v visoki starosti; on naj ostale presega v izkušnjah in naj bo poznan po svoji potrpežljivosti. Z očetovsko milino in s preudarno besedo naj odpravlja napake mlajših, za vsako napako naj uporabi primerna zdravila, in sicer tako, da bodo kazni za grehe in istočasno vaje za spokojnost duše.

Če je nekdo nekoliko jezen na vrstnika, potem naj mu streže in mu služi po meri svoje nadutosti. Navajenost na ponižnost odstrani vsako jezo iz duše, medtem ko ošabnost večinoma poraja v nas jezo. Če je nekdo izven določene časa jedel-, potem naj večidel dneva ne dobi nič hrane. Če se je ugotovilo, da je nekdo nezmerno in brez potrebne spodobnosti jedel -, potem naj bo pri obedih ločen od tistih, ki obedujejo in bo tako prisiljen, da bo gledal druge, ki jedo s spodobnostjo. Tako naj bo istočasno kaznovan z odvzeto hrano in tako vzgojen za spodobnost. Če je nekdo izrekel nepotrebno besedo, žalil bližnjega, lagal ali sicer storil nekaj, kar je prepovedano, potem naj bo kaznovan s postom in molčanjem.

3. Tudi šolski pouk mora ustrezati cilju. Zato naj se uporabljajo besede, ki so vzete iz Svetega Pisma. Na mestu zgodb naj jim pripovedujejo čudovite dogodke iz zgodovine. Pri nauku jih naj poučujejo iz »knjige Pregovorov«. Podelijo naj jim nagrado za to, če ohranijo v spominu ime na in dogodke, da se s tem doseže cilj z zadovoljstvom in neobremenjeno, brez žalosti in skrbi. Duhovna koncentracija in navajenost, da se ne razstresajo, bodo brez težav dosegli s pravo vzgojo, če se jih bo pogosto vprašalo o njihovem učenju, kje imajo svojo glavo in na kaj ravnokar mislijo. Naivna, nedolžna starost in starost, ki se ni sposobna zlagati, brez težav izda skrivnosti srca. Da ga ne bi zalotili vedno pri prepovedanih mislih, bo otrok zavračal tudi nespodobne predstave in si celo priklical nazaj nespodobne misli iz strahu pred sramotnimi očitki.

4. Zato se mora dušo, takoj in od začetka, dokler je še plastična, nežna in mehka kakor vosek in se v njej položene lepe navade še brez težav oblikujejo, navajati k vadbi v vseh dobrih stvareh. Če potem pride še razum in se izoblikuje lastna sposobnost razsojanja, bodo dosegli svoj uspeh že od prvih naukov in sprejeli vtise pobožnega nauka. Razum bo potem prepričan o dobrem, in z navado bo brez težav vršil pravico.

V tem času je dovoljeno položiti zaobljubo devištva. Saj je vendarle gotovo to, da je prišel razum do zrelosti, ki temelji na lastni preudarnosti in lastni sodbi. Potem so na razpolago tudi nagrade in kazni, če grešijo ali delajo dobro, od pravičnega sodnika po njihovih delih. Za priče tega sklepa se naj postavi predstojnike Cerkve, da se preko njih daruje sveto Gospodovo Telo kot žrtveni dar in da se potrdi dogajanje po njihovem pričevanju. Saj je rečeno: »Po izjavi dveh ali treh prič naj se potrdi vsaka beseda« (Mt 18,16). Na ta način ostane gorečnost bratov pro-

sta vsakega očitka; in tisti, ki so se posvetili Bogu, ne morejo najti nobenega opravičila, če se pozneje želijo osvoboditi te vezi.

Kdor pa ne bi rad živel deviško, ker se ne more popolnoma zavzemati za Gospodova stvar, naj bo oproščen tega pričevanja (1Kor 7,32). Kdor pa hoče položiti zaobljube, naj to stori po daljši preizkušnji in premisleku, k čemur naj se mu da več dni. Saj ne sme priti do vtisa, da smo ga mi ugrabili. Ta mora biti potem takoj sprejet in uvrščen v skupnost. Stanovanje in hrano pa mora deliti z starejšimi brati.

Pozabili smo povedati, toda sedaj je neprimerno to pridati, da se morajo naučiti gotove spretnosti že od mladosti. Če se torej nekateri otroci že lahko priučijo, potem ne prepovedujemo, da preživijo dan z učitelji teh spretnosti. Ponoči pa jih bomo poslali k njihovim vrstnikom, s katerimi morajo tudi obedovali.

16. Je vzdržnost nujna za tistega, ki hoče živeti duhovno?

1. Da moramo govoriti o vzdržnosti, je jasno. Ker prvič Apostol prišteva vzdržnost k sadovom Duha (Gal 5,23). Drugič pravi poleg tega, da preko nje uspe brezgrajno služenje: »V trudih, v nočnem bedenju, v postu, v čistošti« (2Kor 6,5), in na drugem mestu: »S trudi in težavami, v pogostih bedenjih, v lakoti in žeji, v pogostih postih« (ravno tam 11,27), in dalje: »Vsak tekmovalec pa se odreče vsemu« (1Kor 9,25). Nič pa ne pomaga tako zelo, da podredimo telo in ga pripravimo, da nam služi, kakor vzdržnost. Mladostno vnemo in silovito strast se ukroti z vzdržnostjo kakor tudi z vajejtjo. »Norec ni vreden rahločutja« (Prg 19,10), pravi Salomon. Kaj pa je bolj noro kot meso, ki se vdaja poželenju, in mladost, ki se vdaja

razuzdanosti? Zato pravi Apostol: »Ne skrbite za meso, da bi stregli njegovim poželenjem« (Rim 13,14) in: »Ti sta, ki živi razuzdano, je mrtva, četudi je živa« (1Tim 5,6). Zgled bogatega potratneža nam kaže tudi, kako potrebna je vzdržnost, če nočemo slišati, kar so slišal bogataš: »Ti si prejel svoje dobro že v tem življenju« (Lk 16,25).

2. Kako strašna pa je razuzdanost, nam prikazuje Apostol, saj jo prišteva med izraze odpada in pravi: »V poslednjih dnevih bodo nastopili težki dnevi. Ljudje bodo samoljubni« (2Tim 3,1-2); nato pa našteva vrsto hudodelstev in dodaja: hudodelci, razuzdanci (ravno tam 3). Največja zloba, katero je bil obdolžen Ezav, je bila razuzdanost, saj je vendar za eno jed prodal pravico prvorojenstva (1Mz 25,33). Tudi največja človekova nepokorščina ima svoj izvor v razuzdanosti (1Mz 3,6). Nasprotno pa se poroča o vseh svetnikih, da so živeli vzdržno. Vse življenje svetnikov in blaženih, tudi Gospod sam v svojem mesnem življenju, pa so zgled, ki nam hoče pomagati, da to dosežemo. Mojzes je prejel postavo po dolgem postu in vztrajni molitvi in je smel slišati beseda Boga »kakor nekdo, ki se pogovarja s svojim prijateljem« (2Mz 33,11). Elija je smel gledati Boga; saj je bil tudi on vzdržen v isti meri (prim. 1Kr 19,8). Kaj naj rečemo o Danielu? Kako je prišel do čudovitega videnja? Ne po dvajsetdnevem postu (Dan 10,3)? Kako so trije mladeniči pogasili silovit ogenj? Ne po vzdržnosti (Dan 1,8 sl.)? Janez je tudi začel vse svoje življenje z vzdržnostjo (Mt 3,4). Z njo je začel tudi Gospod svoje javno delovanje (Mt 4,2). Z vzdržnostjo pa ni mišljena popolna odpoved hrani – ta bi bila nasilno uničenje življenja –, temveč odpoved od tistih udobnosti, ki uničijo ošabnost mesa in tako privedejo pobožnost k svojemu cilju.

3. Pravzaprav se moramo mi, ki hočemo živeti po zakonih pobožnosti, odpovedati vsemu, kar hočejo uživati tisti, ki živijo po svojih strasteh. Vzdržnost ne obstoji samo v odpovedi od poželenja po hrani; razširja se namreč na vse, kar ovira odpoved. Zato kdor je popolnoma vzdržen, nima v oblasti svoj trebuh, da ga bo potem premagala človeška častihlepnost. On ne bo premagal zlo poželenje, ker ga bo lahko preko bogastva ali drugega sovražnega nagnjenja kakor preko jeze, žalosti ali kar sicer zatira neizobražene duše, počenjal. Kar lahko skoraj pri vseh zapovedih opazimo, da so namreč med seboj povezane in da je nemogoče, da bi jih izvrševali ločeno, to lahko najbolj opazimo pri vzdržnosti. Kdor je ponižen, tudi ni častihlepen; mero evangeljskega uboštva izpolni tisti, ki ne poželi nobenega bogastva; kdor je krotak, premaga vzkipljivost in jezo. Popolna vzdržnost postavi mero jeziku, očem mejo in zahteva od ušes neradovedno poslušanje. Kdor se tega ne drži, je neobrzdani in razuzdan. Vidiš, kako se vse druge zapovedi zvrstijo ob tej kakor pri plesu v krogu?

17. Moramo biti vzdržni tudi pri smejanju.

1. Tisti, ki živijo asketsko, morajo posebej paziti na nekaj, kar večina ljudi spregleda. Se vdajati nebrzdanemu in razuzdanemu smejanju, je znamenje razuzdanosti. To dokazuje pomanjkanje samoobvladovanja in kaže, da pamet ni popolnoma obvladala duševno živčnost. Nasprotno ni nikakor neprimerno, sprostiti dušo s krotkim smejanjem. Saj o tem pravi Sveto Pismo: »Veselo srce razjasnjuje obličje« (Prg 15,13). Toda smejati se glasno, da se ves človek nehoteno trese, se ne spodobi za spokojno naravo, niti za preudarnega in samoobvladanega.

Takšen način smejanja graja tudi pridigar, ker vzdržljivost duše omaja, vtem ko pravi: »Smejanje je samo norost« (Prd 2,2), in »smeh neumnega je kakor prasketanje trna, ki gori pod loncem« (ravno tam 7,6). Gospod je tudi pokazal naravni občutek telesa in k temu tiste, ki izpričujejo krepost; bil je utrujen in imel sočutje z žalostnimi; toda smejal se ni nikoli, v kolikor vemo iz poročil evangelija; marveč je klical nad tiste, ki se smejiijo, svoje gorje (Lk 6,25).

Nočemo se motiti glede dvoumnosti smeha. Saj Sveto Pismo imenuje smeh pogosto duševno veselje in veselje nad nečim dobrim. Tako pravi Sara: »Gospod mi je pripravil smeh« (1Mz 21,6). Rečeno je tudi: »Blagor vam, ki ste zdaj žalostni, kajti smejali se boste« (Lk 6,21). In pri Jobu je zapisano: »Resnična usta bodo polna smeha« (Job 8,21). Vsi ti izreki so sinonim za tisto veselje, ki prihaja iz duše.

Zato kdor je nad vsako strastjo in ne občuti in ne kaže noben več mik do poželenja, marveč obvlada in se zoperstavlja vsakemu škodljivemu veselju, je popolnoma vzdržen; je očitno tudi prost od vsakega greha.

Lahko pa se tudi zgodi, da se mora vzdržati tega, kar je dovoljeno in potrebno za življenje. Potem namreč, ko je takšna odpoved ukazana zaradi stiske bratov. Saj Apostol pravi: »Če mojega brata pohujšuje jed, potem ne bom nikoli več jedel mesa« (1Kor 8,13). Imel je pravico, da bi živel od evangelija; toda ni zahteval te pravice, da ne bi povzročil nobeno oviro Kristusovemu evangeliju (1Kor 9,12).

2. Vzdržnost pomeni razrušitev greha, izgon strasti, zadušitev telesa vse do njegovih naravnih vzgibov in poželenj; je začetek duhovnega življenja, poroštvo večnih dobrin, sama v sebi uniči želo poželenja. Poželenje je vendar najhujša vaba zla, ki nas ljudi pogosto zapelje v greh.

Kakor trnek potegne dušo v smrt. Kdor se od nje ne pomehkuži in se ji ne podredi, ta se izogne vsakemu grehu po vzdržnosti. Če torej nekdo ubeži mnogim grehom, od enega pa je premagan, takšen potem ni vzdržen. Kdor pa boleha samo za telesno boleznijo, ni zdrav. In kogar premaga samo ena pregreha, kdorkoli že je, tudi ni svoboden. Ostale kreposti se vršijo v skritosti in jih zaradi tega ljudje redko zaznajo. Vzdržnost pa se da prepoznati pri vsakem srečanju s tistim, ki jo ima. Dobro rejeno telo in zdrava barva sta značilna za atlete. Shirano telo in od vzdržnosti povzročena bledica izdajata kristjana za atleta v Kristusovih zapovedih. S svojo telesno slabostjo premaguje svojega sovražnika in kaže svojo moč v bojih za pobožnost – popolnoma po besedi: »Ko sem slaboten, sem močan« (2Kor 12,10). Kakšen dobiček prinaša že samo pogled vzdržnega človeka, ki sprejema nerad in samo zelo malo od tega, kar je nujno potrebno, služi kakor prisiljen naravi in z odporom uporabi potreben čas za to. Hitro vstane od mize in hiti na delo. Trdno verjamem, da nobena beseda dušo tega, ki je suženj svojega telesa, ne more tako zelo prizadeti in prisiliti k spreobrnjenju kakor eno samo srečanje z vzdržnim človekom. Ja, zdi se mi, da »jesti in piti v Božjo slavo« (1Kor 10,31) pomeni ravno to: tudi pri mizi morajo svetiti naša dobra dela, da bodo slavili našega Očeta, ki je v nebesih (prim. Mt 5,16).

18. Da se mora pojesti vse, kar se postavi.

Brezpogojno mora sicer držati, da je za bojavnike v pobožnosti neobhodno potrebna vzdržnost, da premagajo telesa: »Vsak tekmovalec pa se vzdrži vsega« (1Kor 9,25). Toda mi nočemo soglašati z božjimi sovražniki, ki imajo v svojo vest vžgano znamenje in se zaradi tega vzdržijo jedi, ki jih je vendar Bog ustvaril, da bi jih verniki zau-

žili s hvaležnostjo (1Tim 4,2-3). Zato smemo jesti vse, kakor se ravnokar ponuja; tako pokažemo prisotnim, da »je čistim vse čisto« (Tit 1,15) in da je vse, kar je Bog ustvaril, dobro, zato se ne sme nič ne zavračati, temveč sprejemati s hvaležnostjo. »To posvečuje Božja beseda in molitev« (1Tim 4,5). Pomenu vzdržnosti bomo pri tem zado stili tako, da bomo enkrat od cenejših in za življenje nujno potrebnih jedi vzeli samo po potrebi in opustili vsako škodljivo sitost, drugič, da se bomo popolnoma odpovedali jedi, ki so na razpolago samo za zabavo.

Na ta način preženemo strastno poželenje po hrani; razen tega bomo, kolikor nam je do tega, ozdravili tudi tiste, »ki imajo v svojo vesti vžgano znamenje« ter nas same obvarovali pred sumom v vsaki sodbi. »Čemu«, pravi Apostol, »bi o moji svobodi sodila druga vest« (1Kor 10,29)? Vzdržnost je znamenje za to, da smo s Kristusom umrli in smo svoje zemeljske ude usmrtili (Kol 3,5). Je, kakor vemo, mati čistosti, povzročča zdravje in uspešno odstranjanja ovire s poti, da obrodi sad v Kristusu preko dobrih del. Saj so po besedi Gospoda posvetne skrbi, radosti življenja in vsa druga poželenja, tista, ki zadušijo besedo in jo naredijo nerodovitno (Mt 13,22). Pred vzdržnostjo bežijo tudi vsi zli duhovi; saj je vendar Gospod sam učil, da se ta vrsta lahko prežene samo z molitvijo in postom (Mt 17,21).

19. O meri pri vzdržnosti.

1. Za duševno strast obstaja samo ena mera pri vzdržnosti, ravno popolna odpoved vsemu, kar vodi v smrtonosno poželenje.

Toda pri hrani so potrebe enega in drugega različne gleda na starost, zaposlenost in telesno kondicijo, zaradi tega se mora tu razlikovati po meri in vrsti. Zato se ne more vse,

ki se vadijo v pobožnosti, zajeti v enem samem pravilu. Zato določamo samo mero za zdrave askete. Vsako spreminjanje za posameznika pa prepuščamo preudarni odločitvi teh, katerim je izročeno upravljanje. Saj je nemogoče, da se to izvrševanje obravnava s posameznostmi. Omejeno mora biti na skupna in splošna načela. Za bolne, tiste, ki so izčrpani od težkega dela in za tiste, ki se lotevajo težkega napora kakor potovanja ali drugega opravila, morajo predstojniki preudarno določiti hrano glede na njihove potrebe. Pri tem pa se morajo držati tistega, ki je rekel: »Vsakdo je dobil, kolikor je potreboval« (Apd 4,35). Enostavno ni mogoče, določiti glede hrane za vse isti čas, isto vrsto in isto mero. Skupna zadeva more biti samo, da se poteši potrebo. Trebuh prekomerno nabasati, se z jedmi preobremeniti, to zasluži to Gospodovo gorje: »Gorje vam, ki ste sedaj siti« (Lk 6,25). Tako tudi telo ne bo sposobno za delo, nagnjeno k zaspanosti in dovzetno za bolezni. Pomen jedi ne sme biti dobro počutje, ampak ohranjanje življenja, in vsako hlepenje po užitku se mora preprečiti. Vdajati se užitkom, ne pomeni nič drugega, kot naredi svoj trebuh za boga (Flp 3,19). Ker pa naše telo vedno izloča in odvaja, mora biti znova napolnjen. Zato je v naravi sami hrepenenje po hrani. Čist razum bo znal zato uporabiti jedi tako, da bo telesu znova za ohranitev življenja, kar je izločil, pa če je potrebna trda ali tekoča hrana.

2. Zaradi tega moramo vzeti zase tisto hrano, ki brez truda odpravlja naše pomanjkanje. To je pokazal Gospod sam, ko je pogostil izčrpano ljudstvo, da ne bi na poti omagalo, kakor poroča evangelij (Mt 15,32). On bi si vendar lahko izmislil v puščavi slavnostni obed in bi tako čudež povečal. Toda pripravil jim je preprosto in skromno hrano, kakor sta to ječmenov kruh in nekaj rib h kruhu. O pija-

či ni nič rekel. Kajti voda, ki teče za vse, poteši takšno potrebo. Samo za bolne bi bila lahko takšna pijača škodljiva. Potem bi moral po nasvetu Pavla Timoteju zavrnuti.

Pravzaprav moramo vse, kar je očitno škodljivo, zavrnuti. Saj vendar ne gre, da bi telo ohranil, vzeti zase hrano, ki končno postane strup za telo in ga potem oviral pri izpolnjevanje zapovedi. To nam tudi kaže, da se moramo navaditi na to, da se izognemo tistemu, kar je škodljivo, celo če to prinaša užitek. V vsakem pogledu moramo zato dati prednost temu, kar je lažje priskrbeti. Pod očitkom vzdržnosti si ne smemo izbrati nič dragega in razsipnega in pripraviti jedi z izbranimi začimbami. Marveč moramo vzeti to, kar je v vsakem kraju preprosto, poceni in imajo običajni ljudje. Od navedenih živil smemo vzeti samo tiste, ki so nepogrešljivi za ohranitev življenja in za nujno okrepitev bolnih, kakor olje in podobna. Toda to velja samo, če se to lahko preskrbi brez velikega navora, naprežanja in razburjenja.

20. O pogostitvi gostov.

1. Nečimrno slavohlepje, da bi hoteli ugajati ljudem in se jim razkazovati, je kristjanom v vsem njihovem ravnanju prepovedano, saj tisti, ki izpolnjuje postavo, da bi ga videli ljudje in ga slavili, bo izgubil svoje plačilo za to (prim. Mt 6,2-3). Tisti pa, ki so se zavezali po zapovedi Gospoda za vsako vrsto ponižnosti, morajo pobegniti nečimrnemu slavohlepju v vseh okoliščinah.

Sedaj vidimo, da se ljudje zunaj sramujejo pred uboštvom in pripravijo hrano z vsemi stroški in zapravlljivo, če dobijo goste. Zato se bojim, da pademo popolnoma nepremišljeno v iste napake. Potem pa se nam bo očitalo, da se sramujemo uboštva, ki ga je Kristus priporočal (Mt 5,3). Kakor nimamo pravico, da bi skrbeli od zunaj za srebrne

posode, škrlatne zavese in mehke postelje, tako ne smemo pripraviti nobene jedi, ki bi se vse preveč oddaljila od našega običajnega jedilnega plana. Če potujemo in iščemo to, kar preprosto ne odpravlja pomanjkanja, ampak povzroča bedno poželenje in pogubno slavohlepje, potem to ni samo odvratno in z našim življenjem nezdržljivo, temveč nam tako povzroči tudi nemajhno škodo, da tisti, ki živijo v razkošju in imajo za blaženost užitke trebuha, torej tudi nas vidijo zapletene v teh skrbih, ki njih same spravljajo v stisko.

Če je razkošje škodljivo in se ga mora odstraniti, potem se mu ne smemo nikdar predajati. Saj, kar je nizkotno, ne more biti nikdar koristno. Tiste, ki živijo za užitke, se z najboljšim oljem mazilijo in pijejo najbolj čisto vino, obtožuje Sveto Pismo (Am 6,6). Vdova, ki živi v razuzdanosti, je že v svojem življenju kot bi bila mrtva (1Tim 5,6). Bogati je bil oropan raja, ker je živel tu v razkošju (prim. Lk 16,25). Kaj nam torej koristi velika poraba? Če pride k nam gost? Če je to brat, ki živi isto življenje, potem mora prepoznati zaupano mizo. Saj, kar je pustil doma, mora pri nas najti. Toda če je utrujen od potovanja? Potem mu moramo dati toliko, da se lahko okreпча.

2. Če pa je drugi, nekdo od sveta, prišel? Potem se mora naučiti iz del, o čemer ga beseda ni mogla prepričati, in si mora vzeti en zgled in primer skromnega obeda. Ohraniti mora v spominu mizo kristjana in uboštvo, katerega se ne sramuje zaradi Kristusa. Če pa nima nobenega razumevanja za to, se nad tem celo smeji, potem nas drugič ne sme nadlegovati.

Če pa vidimo bogate, ki imajo za najvišje dobro nasladno uživanje, jih hočemo zelo objokovati, ker preživljajo svoje življenje v nečimrnosti, ki imajo naslado za svojega Boga in ne dojamejo, da so že v tem življenju svoj delež dobrin.

Medtem ko živijo tu v zadovoljstvu, se pogrezajo v žareči ogenj, ki je pripravljen zanje. Če se nam bo za to ponudila priložnost, jim bomo brez pomišljanja ravno to povedali. Če pa bi mi sami padli v te napake in iskali z vso močjo to, kar služi poželenju, in privedli to, kar ugaja očem, potem se bojim, da bomo porušili to, kar se zdi, da smo zgradili, in se bomo obsodili ravno s tem, s čimer druge obsojamo. Potem bomo živeli svoj življenjski način samo navidezno, zdrknili zdaj v to, zdaj v ono postavo, po vsej verjetnosti bomo zamenjali celo svojo obleko, če bomo prišli skupaj z pomembnimi ljudmi.

Če je že to prezirljivo, je torej to še bolj prezirljivo, če menjamo svojo mizo iz obzirnosti do tistih, ki hočejo dobro jesti. Življenje kristjanov pozna samo en način. Ima tudi samo en cilj: poveličanje Boga. »Če torej jeste ali pijete, vse delajte v Božjo čast«, pravi Pavel, ki govori v Kristusu (1Kor 10,31). Na raznolik in različen način zato živimo zunaj, enkrat tako, drugič drugače, popolnoma po naklonjenosti tistih, s katerimi ravno pridemo skupaj.

3. Če ti zato pripraviš mizo zaradi zadovoljstva tvojega brata bogato in obilno obloženo z jedmi, potem ga obtožuješ, da išče naslado. S tem, kar si mu serviral, ga zavajaš k pojedini in ga siliš, da bi našel v tem zadovoljstvo. Ali nismo že pogosto iz tega kako in kaj pripraviti sklenili, koga in kakšne vrste gosta pričakujemo? Gospod Marto, ki si je dala veliko opraviti s postrežbo, ni pohvalil, ampak ji je rekel: »Skrbi in vznemirja te veliko stvari; toda le malo, ja samo eno je potrebno« (Lk 10,41-42). »Malo«, to gre popolnoma očitno za pripravo. »Eno«, tu gre za namen, namreč, da se odpravi pomanjkanje. Poleg tega tudi ne pozabi, katere jedi je sam Gospod postavil pred pet tisoč mož (prim. Jn 6,5 in sl.).

Molitev Jakoba k Bogu se glasi: »Če mi bo dajal kruha, da bom jedel in obleko, da se bom oblačil« (1Mz 28,20), in ne: »Daj mi bogastvo in razkošje«. In kaj pravi modri Salomon? »Ne dajaj mi ne bogastva ne revščine, da mi moj kos kruha, da te, presit, na zatajim in ne rečem: »Kdo me gleda?« ali da obubožan ne kradem in ne skrunim Božjega imena« (Prg 30,8-9). Pod bogastvom razume sitost, pod revščino popolna odsotnost tega, kar je za življenje nujno potrebno. Z zadostnim meni, da ne manjka tega, kar je nujno potrebno in da ni ničesar v preobilju. Toda zadostno je za enega kot za drugega različno, glede na telesno kondicijo in ravno bližajočo se stisko. Nekdo potrebuje več in bolj močno hrano zaradi svojega dela, drugi bolj skromno in bolj lahko prehrano, ki je primerna njegovi šibkosti. Toda na splošno zadošča poceni in lahko pripravljena hrana. Brez dvoma mora biti miza zadovoljivo in skrbno pripravljena. Toda nikoli ne smemo prekoračiti meje nujno potrebnih stvari.

Za gostoljubje pa velja, da mi vsakomur, ki pride, damo, kar potrebuje; saj je vendar rečeno: »Tisti, ki uporabljajo stvari tega sveta, kakor da bi jih ne izrabljali« (1Kor 7,31). Zloraba pa je poraba, ki gre preko tega, kar je nujno potrebno.

Nimamo nič denarja? Tudi ne potrebujemo nobenega! Niso naše shrambe polne? Toda imamo svojo vsakdanjo hrano in z delom svojih rok se preživljamo! Zakaj moramo hrano, ki jo je Bog dal lačnim, zapravljati za zabavo sladokuscev? Na dva načina grešimo: tistim, ki so v revščini, povečujemo revščino, in tem tarnanje, ki izvira iz sitosti.

21. O redu in mestu pri kosilu in pri večerji.

Gospod nas bi rad vsepovsod privedel k ponižnosti. Zato je zapovedal, da moramo tudi pri mizi zavzeti zadnje mesto. Kdor hoče biti v vsem pokoren, mora zaradi tega izpolniti tudi to zapoved (Lk 14,10). Če pa sedijo z nami pri mizi svetni ljudje, jim moramo ravno v tem dati zgled, da se ne sme biti ošaben, niti iskati prvega mesta.

Če namreč vsi prizadevajo za isti cilj in hočejo vsak trenutek dokazati svojo ponižnost, potem ima vsakdo pravico, da zavzame zadnje mesto po Gospodovi zapovedi. Toda ni dopustno, da bi se zaradi tega prepirali in se nato preganjali. To bi porušilo red in bi vodilo k nemiru. Če pa noče nihče popustiti in se borimo za to mesto, potem smo podobni tistim, ki so se pulili za prva mesta. Zato moramo tudi v tem primeru preudarno ravnati, upoštevati, kar se spodobi in sedežni red prepustiti tistemu, ki je zanj določen. Saj je ravno tako odredil Gospod, ko je rekel, da gospodarju pristaja odločitev o tem redu (ravno tam.).

Na ta način bomo drug drugega prenašali z ljubeznijo (prim. Ef 4,2) in vse delali spodobno in urejeno (prim. 1Kor 14,40). Nato ne dajajmo vtisa, da smo ponižni zaradi nepopustljivega in silovitega ugovarjanja, da bi nas gledale množice in da bi hlatali za naklonjenostjo ljudstva. Saj je namreč pokorščina, s katero pokažemo, da smo ponižni. Z ugovarjanjem pokažemo še več ošabnosti, kot če nekdo zavzame prvo mesto, če se mu to ukaže.

22. Obleka, ki je primerna za kristjane.

1. V prejšnjem vprašanju smo pokazali, da so ponižnost, preprostost, uboštvo v vsem in poceni stvari nujne, da nam telesne potrebe dajo čim manj priložnosti za raztresenost. Ta načela moramo spoštovati torej tudi pri besedi o obleki.

Če si moramo prizadevati za to, da bi bili od vseh zadnji, potem moramo dati tudi tu očitno prednost zadnjemu. Saj kakor častiželjni ljudje z oblačili, s katerimi se ogrinjajo, hlatajo za ugledom, da bi jih zaradi dragocenih oblek občudovali in hočejo tudi, da bi jim zavidali, tako mora samoumevno tisti, ki je zaradi ponižnosti svoje življenje postavil na zadnje mesto, tudi tu zavzeti čisto zadnje.

Korinčani so bili pograjani, ker so zaradi svojih velikih stroškov pri skupnih obedih sramotili uboge. Ravno tako sramoti uboge tisti, ki s svojimi običajno in javno nošeno obleko prekorači splošno oblačilno modo; saj jih izziiva k primerjanju. Apostol pa pravi: »Ne hrepenite po visokih stvareh, ampak se držite nizkih« (Rim 12,16). Zato se mora vsakdo vprašati, komu mora biti kristjan bolj podoben, tistim, ki prebivajo v Palestini in nosijo mehka oblačila ali tistemu, ki je napovedal in oznanjal prihod Gosпода; večji kot on ni vstal izmed rojenih od žene (Mt 11,10-11). Govorim o Janezu, Zaharijevemu sinu, katerega obleka je bila iz kamelje dlake (Mt 3,4). Tudi starozavezni svetniki so hodili okrog »v ovčjih kožuhih in kozjih kožah« (Heb 11,37).

2. Apostol je navedel namen oblačila z eno samo besedo: »Če imamo hrano in obleko, potem bodimo zadovoljni« (1Tim 6,8). Potrebujemo samo nekaj, da bi se ogrnili, toda ničesar, da bi se lišpali in krasili, kar vodi samo v pogubno oholost, da ne omenim nič hujšega. Saj te stvari so bile šele pozneje uvedene po nekoristni in prazni umetnosti v človekovo življenje.

Saj poznamo prvo vrste ogrinjala, ki ga je Bog sam dal potrebnim: »In Bog jima je naredil obleko iz kož« je rečeno (1Mz 3,21). Saj da sta skrila sramoto, so zadoščale takšne obleke. Poleg tega obstaja še en vzrok: da bi se z ogrinjalom ogreješ. Zato mora vrsta oblačila obema ustrezati:

za zakritje sramote in za zaščito pred slabim vremenom. Ker pa lahko uporabljajo nekateri večkrat, drugi manjkrat oblačila, moramo dati prednost tistim, ki jih lahko večkrat nosijo, da ne bi prekršili osnovno načelo uboštva. Ne smemo imeti torej posebnih oblek, ki se zunaj nosijo in drugih, ki se nosijo samo v hiši, prav tako ne določene za čez dan in druge za čez noč. Marveč moramo skrbeti za takšno obleko, ki zadošča vsakomur: za stalno obleko za čez dan in drugo za čez noč. Zato moramo biti usklajeni pri obleki, tako da se kristjana lahko prepozna tako po obleki, kakor tudi po posebni značilnosti. Saj v čemer si prizadevamo za en cilj, v tem smo podobni drug drugemu v kar se da mnogih stvareh.

3. Posebna vrsta oblačila je tudi na mestu, ker vsakogar vnaprej da prepoznati in izpričuje odločitev, da hoče živeti za Boga. Tako lahko tisti, ki se z nami srečujejo, pričakujejo primerno obnašanje. Saj opazimo nespodobno in sramotno obnašanje pri običajnem ljudstvu in pri tistih, ki nastopijo z vso pravico, popolnoma javno. Če se nekdo iz drhali ali iz navadnega ljudstva javno tolče ali pretepa, nespodobno govori, se potepa v popivanju ali se sicer nespodobno vede, potem tega ne bo nihče posebej opazil, ker se to dogaja zaradi njegovega načina življenja. Če pa nekdo, ki se opredeljuje za popolno življenje, na svojo dolžnost pozablja in to tudi samo zaradi slučaja, potem si to vsi zapomnijo, mu očitajo in ravnajo po besedi: »Obrnili se bodo in vas raztrgali« (Mt 7,6). Zunanost obleke je zato za slabotnejše tako rekoč vzgojno sredstvo, preko katerega se odvrnejo od zla tudi proti svoji volji.

Kakor torej vojak, mestni svetnik in drugi nosijo na svojih oblekah neko posebno znamenje, preko katerega lahko prepoznamo običajno njihovo dostojanstvo, tako je primerno in prikladno, da se tudi kristjan posebno oblači,

da s tem ohranja od Apostola izročeno skromnost. Saj je enkrat zapovedal, da mora biti škof skromen (1Tim 3,2), drugič, da morajo ženske nositi skromno obleko (1Tim 2,9). S skromnostjo je mislil popolnoma očitno: ustrezno cilju krščanskega življenja.

Isto pravi tudi o obutvi: Vedno se mora vzeti tisto, kar se lahko dobi z zelo malo truda, zelo poceni in ustreza najboljšemu namenu.

23. O pasu.

Življenje svetnikov, ki so bili pred nami, kaže, da je tudi pas potreben. Saj je Janez nosil svoj usnjen pas okoli svojih ledij (Mt 3,4) in že pred njim Elija. Tako rekoč za posebno znamenje tega moža je zapisano: Mož s kosmatim plaščem in z usnjenim pasom okoli svojih ledij (2Kr 1,8). Tudi Peter je nosil pas. To postane popolnoma jasno iz besed angela: »Opaši se in si obuj svoje sandale« (Apd 12,8). Iz prerokovanja Agaba sledi, da je ravno tako blaženi Pavel nosil pas; saj je rekel: »Moža, ki mu pripada ta pas, bodo zvezali v Jeruzalemu« (Apd 21,11). Tudi Job je prejel od Gospoda zapoved, da se opaše in sicer kot znamenje poguma in pripravljenosti za ukrepanje, saj pravi: »Opaši svoja ledja kakor mož« (Job 38,3). Gotovo so tudi učenci običajno nosili pas. Saj jim je bilo prepovedano, nositi denar v pasovih (Mr 6,8).

Drugače se mora vsakdo, ki hoče delati, primerno obleči in biti prost pri svojem gibanju. Zato je tudi nujen pas, da se obleko tesno na telo zategne. Obleka, ki je zategnjena od vseh strani, greje končno bolj in ne ovira gibanja. Ko se je Gospod namenil služiti učencem, je vzel platnen predpasnik in se opasal (prim. Jn 13,4).

O številu oblek na ni treba skoraj nič reči. Kajti o tem smo dovolj govorili pri vprašanju o ponižnosti. Če je tistemu,

ki ima dve obleki, ukazano, da naj da eno tistemu, ki nima nobene (prim. Lk 3,11), potem je očitno prepovedano, da bi imeli za svojo rabo več oblek. Zakaj pa bi morali za tiste, katerim je prepovedano, da bi imeli dve obleki, o uporabi le teh postaviti še posebne zakone?

24. O vsem tem smo zadosti govorili. Sedaj se hočemo poučiti, kako naj živimo skupaj.

Ker Apostol pravi: »Vse pa naj poteka spodobno in urejeno« (1Kor 14,40), imamo stalno in dobro urejeno tisto skupno življenje vernikov, ki ustreza vnaprej danemu razmerju telesnih udov. Pri tem prevzame nalogo očesa tisti, kateremu je zaupana skupna skrb, ki to, kar se dela, preveri, to, kar se mora narediti, mora določiti; nalogo ušesa tisti, ki mora poslušati in nalogo roke tisti, ki mora nekaj izvršiti, ter tako vsakdo glede na svojo nalogo.

Ne smemo izgubiti iz oči, da je nevarno, če en ud tisto, kar mu je naloženo, zanemarja ali če to uporabi za nekaj drugega kakor za to, za kar je bilo določeno od Boga Stvarnika. Če namreč roka ali noga ne sledi vodstvu oči, tako bo prva nujno poprijela nekaj pogubnega, kar vodi v uničenje vsega, druga pa se bo spotaknila ali pa bo strmoglavila v prepad. Ali če oko zamiži in noče več gledati, potem gotovo propade skupaj z drugimi udi, ki pretrpijo to, kar je bilo prej rečeno.

Ravno tako je za predstojnike nevarna nemarnost, saj bodo morali za vse dati račun. Prav tako ne ostane za podrejene nepokorščina brez škode ne brez kazni; posebej velika je nevarnost, če druge pohujša.

Vsakdo pa, ki je na svojem mestu z vztrajno vnemo, in tako izpolnjuje Apostolovo besedo: »Ne popuščajte v vne mi« (Rim 12,11), bo pohvaljena za svojo pripravljenost. Za malomarnost pa velja gotovo ravno nasprotno: zla usoda

in gorje po Svetem Pismu: »Preklet je tisti, ki Gospodovo delo opravlja nemarno« (Jer 48,10).

25. O strašni sodbi za predstojnika, ki grešnika ne posvari.

1. Komur je zaupana skrb za vse, mora zato tako ravnati, kot če bi moral dati račun za vsakega posameznika. Če je eden od bratov padel v greh, ker mu on ni prej razglasil božje sodbe, ali je po padcu vztrajal v grehu, ker mu ni pokazal poti k poboljšanju, potem mu mora biti jasno, da se bo iz njegovih rok terjala njegova kri po besedah Svetega Pisma (prim. Ezk 3,20). To velja predvsem, če ne zane-marja zaradi nevednosti to, kar je Bogu všeč, ampak spregleduje napake vsakogar zaradi laskanja in tako opušča strogo red. Saj je rečeno: »Tisti, ki vas blagrujejo, vas zapeljujejo pogubljajo pot vaših nog« (Iz 3,12); »Kdor pa vas bega, bo moral nositi obsodbo, naj bo kdorkoli« (Gal 5,10). Da nas to ne zadene, moramo pri občevanju z brati upoštevati apostolski predpis: »Nikoli nismo prišli k vam s priliznjenimi besedami, to veste; ne s prikritim pohlepom, Bog je priča; nikdar nismo iskali slave pri ljudeh, ne pri vas ne pri drugih« (1Tes 2,5-6).

2. Kdor je prost od te napake, verjetno lahko brez zmo-te vodi in sicer tako, da sam sebe nagradi in tisti, ki mu sledijo, vodi v zveličanje. Resnično iz ljubezni ravna tisti, ki ne išče niti človeške časti niti se ne boji svarjenja greš-nikov, da bi bil do njih prijazen in privlačen, tisti odkri-tosrčno govori čisto in odkrito besedo ter na noben na-čin ne popači resnice. Zanj veljajo tele besede: »Med vami smo bili kakor majhni otroci, kakor če mati neguje svoje-ga otroka. Tako smo prišli k vam, smo vam hoteli dati ne samo evangelij, ampak tudi svoje lastno življenje« (1Tim 2,7-8). Kdor pa ne ravna tako, je slepi vodnik, ki sam skoči

v prepad in s katerimi gre tja, ti mu sledijo. Iz tega, kar je bilo rečeno, sledi, kakšno zlo je to, da se brata zavede namesto na pravo pot v zmoto. To je tudi znamenje za to, da se ne upošteva zapovedi ljubezni. Saj noben oče ne more ostati miren, če vidi pasti njegovega otroka v jamo ali ga prepusti njegovi nesreči, če je vanjo padel. Reči moramo še, kako strašnejše je to, da se prepusti dušo, ki je padla v brezno greha, pogubljenju?

Predstojnik skupnosti mora zato bdeti nad dušami bratov in poskrbeti za zveličanje vsakogar, ker mora dati račun. Njegova skrb mora biti tako velika, da pokaže svojo vnemo zanje vse do smrti. To ne samo, ker je Gospod, ko je govoril splošno in vsem o ljubezni, rekel, »da mora dati svoje življenje za svoje prijatelje« (Jn 15,13), ampak tudi zaradi posebnih besed Apostola: »Ko smo tako prišli k vam, smo vam hoteli dati ne samo evangelij, ampak tudi svoje lastno življenje« (1Tes 2,8).

26. Vse, tudi najbolj skrite misli, se mora povedati predstojnikom.

Vsak podrejeni, ki hoče narediti opazen napredek in živeti po zapovedih našega Gospoda Jezusa Kristusa, ne sme noben vzgib duše prikrivati pri sebi niti spregovoriti nepremišljeno besedo. Marveč mora odkrivati skrivnosti svojega srca tistim bratom, katerih naloga je, da se zavzemajo polni dobrote in sočutja za bolnike. Na ta način se utrdi dobro, napake pa se popravijo na primeren način. S takšnim skupnim sodelovanjem dospemo postopoma do popolnosti.

27. Če predstojnik pade v greh, ga morajo opomniti prvi iz skupnosti.

Kakor je predstojnik dolžan, da v vsem vodi skupnost, tako morajo tudi vsi drugi privedi predstojnike k odgovoru, če opazijo na njem kakšno napako. Da pa se ne bi podrl pravi red, imajo pravico do takšnega opominjanja samo tisti, ki se odlikujejo s starostjo in uvidevnostjo.

Če se torej resnično mora nekaj izboljšati, potem bomo bratu koristni in preko njega tudi nam samim, če ga bomo privedli nazaj na pravo pot. Saj je tako rekoč tudi za nas vodilo za naše življenje in mora biti v njegovi premočrtnosti graja za našo sprevrženost. Če pa se nekateri po krivici razburjajo nad njim, potem bo to dejansko stanje dokaz, da gojijo brez razloga sum, in bodo prenehali njega obsojati.

28. Kako se morajo vsi vesti do nepokornega.

1. Če je neki brat obotavljajoče pokoren Gospodovim zapovedim, potem moramo imeti vsi z njim sočutje kakor z bolnim udom. Predstojnik ga mora zato poskusiti ozdraviti njegove bolezni s posebnim opominjanjem.

Če vztraja v nepokorščini in ne sprejme opomina, potem ga naj vsa skupnost z vso resnobo posvari in ga poskusi z rotečim prigovarjanjem poskusiti ozdraviti. Če se tudi za to pogostno svarilo ne zmeni in ne pokaže nobenegaboljšanja v svojem ravnanju, potem je svoj lastni rušilec, kakor pravi pregovor. Med solzami in tožbo ga moramo odstraniti iz skupnosti po zgledu zdravnikov kakor pokvarjen in popolnoma nekoristen ud. Saj če zdravniki najdejo od neozdravljive bolezni napaden ud, ga odstranijo z rezanjem ali žganjem, da se ne bi bolezen naprej razširila in bi sosednje ude okužila. Ravno tako moramo ravnati tudi s tistimi, ki sovražijo Gospodove zapovedi in preprečujejo njihovo izpolnjevanje. Saj Gospod sam pravi: »Če te tvoje desno oko pohujšuje, potem ga izderi in vrzi od

sebe« (Mt 5,29). Dobroto, ki se izkazuje takšnim ljudem, je podobna tisti nerazumni potrpežljivosti, ki jo je imel Eli do svojega sina do Božje volje in je bil zato kaznovan (prim. 1Sam 3,13). Z grešniki biti potrpežljiv pomeni izdati resnico, udarec za skupnost in navajenost na ravnodušnost do zla. Potem se nič več ne zgodi, kar je zapisano: »Zakaj se namreč ne žalostite, da bi odstranili iz vaše srede tistega, ki je to storil« (1Kor 5,2)? Marveč se zgodi ravno to: »Malo kvasa pokvari vse testo« (1Kor 5,6). Zato pravi Apostol: »Grešnike svari pred vsemi« (1Tim 5,20), in takoj navede vzrok: »Da se tudi drugi prestrašijo« (ravno tam).

2. Pravzaprav živi sam s seboj v protislovju, kdor zdravilo, ki mu ga da predstojnik, ne sprejme. Saj on se noče podvreči; slediti hoče svoji lastni volji. Zakaj ostaja potem pri njem? Zakaj ga sprejme celo za vodnika svojega življenja?

Če je bil nekdo enkrat sprejet v skupnost in se ga smatralo za uporabno posodo, se mu pa potem zdi, da en ukaz presega njegovo moč, mora prepustiti sodbo tistemu, ki mu je zapovedal nekaj, kar presega njegove moči, in biti pokoren vse do smrti. Pri tem pa mora pomisliti na Gospoda, ki »je bil pokoren do smrti, vse do smrti na križu« (Flp 2,8). Se upirati in zoperstavljanje, označuje mnogo zla: bolno vero, dvomljivo upanje, ošaben in samovšečen karakter. Saj ni nihče nepokoren, ki ne bi prej zavračal tistega, ki ukazuje. Kdor po drugi strani veruje obljubam Boga in stavi nanje svoje upanje, ne bo nikoli omahoval, da bi izpolnjeval zapovedi, tudi če je težko to, kar mu je naročeno. Saj ve, »da trpljenje tega sveta se ne da primerjati s prihodnjo slavo, ki se bo razodela« (Rim 8,18).

Kdor je tudi prepričan o tem, da tisti, ki sam sebe ponižuje bo povišan (prim. Mt 23,12), bo pokazal večjo priprav-

ljenost, kot tisti, ki pričakuje to, kar je zapovedano; saj on ve, »da najmanjša trenutna stiska pripravlja čez vso mero težko večno slavo« (prim. 2Kor 4,17).

29. O ošabnosti in godrnjanju pri delu.

Če vemo o enem bratu, da pri svojem delu godrnja in je ošaben, potem ne sme svoje delo opravljati kot tisto, ki ga opravljajo bratje s ponižnim srcem in s skrušenim duhom. Njegovo delo pravzaprav sploh ne sme sprejeti po-božni, »saj, kar je pred ljudmi visoko, je pred Bogom gnusoba« (Lk 16,15). Druga beseda Apostola pravi: »Ne godrnjajte, kakor so nekateri izmed vas godrnjali in jih je pokončal angela pokončevalec« (1Kor 10,10), in k temu: »Ne z žalostjo ne pod prisilo« (2Kor 9,7).

Delo takšnih ljudi je nesprejemljivo kakor nizkotna žrtev; zato se ne sme opravljati kot delo za druge. Če so že tisti, ki so darovali tuj ogenj na oltarju, izkusili tako veliko ka-zen (prim. 3Mz 10,1-2), kako naj potem ne bi bilo nevarno to, da nekdo s sovražnim mišljenjem do Boga sprejme opravljeno delo kakor tisto, ki je bilo opravljeno pod redom zapovedi? Saj vendar pravi: »Kaj imata skupnega pravičnost in nepostavnost, kaj verujoči in neverujoči?« (2Kor 6,14-15). Zato je tudi rečeno: »Brezbožni, ki daruje samo tele, je kakor tisti, ki ubije psa, in če daruje jedilno daritev, je to svinjska kri« (Iz 66,3). Zaradi tega moramo delo lenih in godrnjavih brezpogojno odstraniti iz skupnosti. Predstojniki morajo z njihove strani skrbno paziti na to, da upoštevajo navodilo tistega, ki je rekel: »Kdor hodi po pošteni poti, ta mi bo služi; kdor pa dela z ošabnostjo, ne bo prebival v moji hiši« (Ps 100,6-7). Oni ne smejo tudi dopustiti, da tisti, ki ima greh za izpolnjevanje zapovedi ter umaže svoje delo z lenobo ali s ponosom zaradi svojega velikega uspeha, vztraja v svoji spre-

vrženosti, ker oni njegovo delo sprejemajo in ga ne privedejo do spoznanja njegovih lastnih napak.

Predstojnik mora biti prepričan o tem, da si nakopava veliko in neizogibno jezo, če ni svojemu bratu resnični voditelj. Kajti njegova kri se bo terjala od njegovih rok, kakor je zapisano (prim. Ezk 3,18). Ravno tako mora biti podrejeni pripravljen, nobene zapovedi, tudi zelo težke, izpolnjevati samo obotavljajoče; in sme biti prepričan, da bo prejel veliko plačilo v nebesih. Pokorni pa naj svoje upanje osrečuje z veličastvom, s tem da opravlja Gospodovo delo z vsem veseljem in s potrpežljivostjo.

30. O prepričanju, s katerim morajo skrbeti predstojniki za brate.

Predstojnik se ne sme zaradi svojega dostojanstva povzdigovati, da ne izgubi blaženost, ki jo obljublja ponižnost, ali ne zapade s svojim napuhom satanovi obsodbi (prim. 1Tim 3,6). Popolnoma mora biti prepričan o tem, da pomeni skrbeti za mnoge mnogim služiti.

Kdor služi mnogim ranjenim, ki z ran vsakogar odstranja gnoj in uporablja glede na vrsto bolezni primerno zdravilo, ne vidi v tej službi nobenega vzroka, da bi se povzdigoval, temveč da bi bil ponižen, goreč in skrben. Koliko bolj mora biti skrben in zaskrbljen tisti, kateremu je naročeno zdraviti bolezni skupnosti, tisti, ki je služabnik vseh in mora dati račun za vse. Na ta način bo svoj cilj dosegel po Gospodovi besedi: »Kdor izmed vas hoče biti prvi, ta mora biti izmed vseh zadnji in vsem služabnik« (Mr 9,35).

31. Službo predstojnika se mora sprejeti.

Podrejeni morajo sprejemati telesno postrežbo, katero jim izkazujejo tisti, ki imajo višje mesto v skupnosti. Saj spa-

da k bistvu ponižnosti, da je višji pripravljen na služenje in nižji se ne brani takšnega služenja.

Gospodov zgled pa nas vodi do tega. On ni izgubil svojega dostojanstva, s tem da je umil svojim učencem noge. In ti si niso drznili, da bi se upirali proti temu. Toda Peter, ki je imel zaradi svoje pobožnosti prvo mesto, ni hotel tega dopustiti. Toda ubogal je takoj, ko mu je bila pokazana nevarnost nepokorščine (prim. Jn 13,6-9).

Pokornemu se zato ni treba bati, da bo lahko zgrešil cilj ponižnosti, če bo dopustil, da mu bo stregel njegov predstojnik. Takšno služenje se pogosto izkazuje bolj kot nauk in kot učinkovit zgled, kot pa da ga terja resnična stiska. Zato mora podrejeni s pokorščino in s posnemanjem dokazati svojo ponižnost. Ne sme se upreti zaradi očitka ponižnosti, saj to bi bil izraz ošabnosti in bahanja. Ugovarjanje je vendarle znamenje samopašnosti in samostojnosti. Je bolj izraz ošabnosti in zavračanja kot ponižnosti in vseobsegajoče pokorščine. Zato se moramo brezpogojno pokoravati tistemu, ki je rekel: »Prenašajte drug drugega z ljubeznijo« (Ef 4,2).

32. O druženju s telesnimi sorodniki.

1. Predstojniki ne smejo tistim, ki so bili dokončno sprejeti v skupnost, iz nobenega vzroka dovoliti, da bi odšli proč, zapustili brate in živeli brez prič, tudi ne pod pretezo, da bi obiskali sorodnike in skrbeli za sredstva za preživljanje telesnih sorodnikov.

Pravzaprav je raba besede »moj« in »tvoj« prepovedana v skupnosti. Saj je rečeno: »Vsi verniki so bili enega srca in ene duše, in nihče ni rekel, da je njegova last, kar je posedoval« (Apd 4,32). Zato morajo biti telesni starši ali bratje vsakogar, če resnično živijo v Bogu, spoštovani od vseh v skupnosti kot skupni starši in svojci. Saj pravi Go-

spod: »Vsakdo, ki izpolnjuje voljo mojega Očeta v nebesih, mi je brat, sestra in mati« (Mt 12,50). Zato menimo, da predstojnik skupnosti mora zanje poskrbeti. Če pa so svojci še ujeti v svetno življenje, potem ne smemo imeti z njimi nobenega opravka; saj si prizadevamo brez pridržka in neomajno za to, da bi ugajali Gospodu (prim. 1Kor 7,35). Njim ne moremo biti koristni. Poleg tega s tem prinesemo v naše življenje nemir in zmedo ter pripravljamo priložnost za greh.

Če torej pridejo na obisk od naših ožjih sorodnikov takšni, ki zavračajo Božje zapovedi in nasprotujejo službi v pobožnosti, potem jih ne smemo sprejeti. Kajti oni ne ljubijo Gospoda, ki je rekel: »Kdor me ne ljubi, ne izpolnjuje mojih zapovedi« (Jn 14,24). »Kaj imata skupnega pravičnost in nepostavnost? Kaj imata skupnega verujoči in neverujoči?« (2Kor 6,14-15).

2. Posebej je treba predvsem poskrbeti, da se tiste, ki se vadijo v kreposti, obvaruje vsake priložnosti za greh. Najbolj nevarno od tega je spominjanje na preteklo življenje. Njim se pa ne sme zgoditi, kar je zapisano: »S svojim srcem so se vrnili v Egipt« (4Mz 14,4). Ravno to pogosto zgodi zaradi druženja s telesnimi sorodniki. Zato načelno ne smemo dovoliti sorodniku ali prijatelju, da bi se pogovarjali z brati, razen če smo prepričani, da ti pogovori izgrajujejo in izpopolnjujejo dušo.

Če je torej nujno, da se govori s prisotnimi obiskovalci, potem naj to storijo tisti, ki imajo dar govora. Saj oni morejo govoriti razumno in poslušajo to, kar izgrajuje vero. Saj nas Apostol jasno uči, da nimajo vsi dar govora, ampak je samo nekaterim zapovedano, saj pravi: »Enemu je po Duhu dana beseda modrosti, drugemu v skladu z istim Duhom beseda spoznanja« (1Kor 12,8), in na dru-

gem mestu: »Da bo zmožen z zdravim naukom spodbujati, nasprotnike pa izpodbijati«

33. O odnosih do sester.

1. Kdor se je enkrat za vselej odpovedal zakonski zvezi, bo tudi mnogo lažje ostal prost od skrbi, s katerimi so po besedi Apostola obremenjeni poročeni, namreč kako bi ugajal ženi (1Kor 7,33). Zavarovan bo pravzaprav pred vsemi skrbmi, kako bi lahko ugajal ženi, saj se bo bal sodbe tistega, ki je rekel: »Bog je razmetal kosti tistih, ki iščejo, kako bi ugajali ljudem« (Ps 52,6). Zato se tudi ne bo pogovarjal z nobenim človekom, samo da bi mu bil všeč. Vsekakor pa se bo pogovarjal z njim, če bo to potrebno, da bi izkazal ljubezen do bližnjega, ki jo je dolžan vsakomur po Božji zapovedi.

Takšen razgovor pa se ne sme preprosto nuditi vsakomur, ki si ga želi. Tudi vsak čas in vsak kraj nista primerna za to. Toda po odredbi Apostola nočemo pohujšati ne Juda ne pogana ne Božjo Cerkev (1Kor 10,32). Zato se mora vse vršiti s spodobnostjo, redom in za izgrajevanje. To pa zahteva, da se osebo, čas, nujnost in kraj skrbno izbere in določi, da se prepreči tako vsako senco zlega suma. Čast in preudarnost v vsakem načinu pa morajo pokazati tisti, katerim je dovoljeno, da opazujejo druge in se z njimi posvetujejo o tem, kar je všeč Bogu, če se tiče torej telesne potrebe ali duševne skrbi.

Od vsake strani ne smejo biti prisotne manj kot dva. Kajti ena sama oseba zelo lahko zapade v sum, da ne bi nič več govorila. Njena beseda je tudi manj prepričljiva, saj že Sveto Pismo jasno pravi, da se mora vsaka zadeva ugotoviti po izjavi dveh ali treh prič (Mt 18,16). Toda več kot tri tudi ne smejo biti, da s tem goreča vnema, h kateri nas je zavezala Gospodova zapoved, ne bi bila okrnjena.

2. Če morajo nekateri v skupnosti reči nekaj osebnega ali poslušati, potem ne smejo govoriti o tem skupaj. Marveč se morajo izbrani starejši bratje posvetovati z izbranimi starejšimi sestrami ter pojasniti zadevo s svojim posredovanjem. Ta ureditev ne sme veljati samo med ženskami in moškimi ali moškimi in ženskami, ampak se mora upoštevati tudi pri osebah istega spola.

Starejši morajo biti poleg vse pobožnosti in častnosti tudi preudarni pri vprašanjih in dajanju odgovora, iskreni in razumni pri svojim govorjenju ter izpolnjevati to besedo: »On bo govoril preudarno« (Ps 111,5). Tako se lahko zadevo tistih, ki so jim zaupali, pojasni, in bo o tem, o čemer so oni zanje pogajali, obstajalo popolno zadovoljstvo.

Za telesne potrebe morajo biti določeni drugi bratje. Oni morajo biti skrbno izbrani, v visoki starosti in zanesljivi v svojem ravnanju in v življenju, da se s tem ne vznemiri nobeno vest s kakršnimkoli zlim sumom: »Čemu bi druga vest sodila o moji svobodi?« (1Kor 10,29).

34. O posebnih sposobnostih oskrbnika.

1. Brezpogojno morajo biti v vsaki skupini določeni bratje, ki razdelijo potrebne stvari. Morajo biti sposobni, posnemati tiste, o katerih pravijo Apostolska dela: »Sleherni je dobil, kar je potreboval« (Apd 4,35).

Njim mora biti posebej pri srcu, da so do vseh usmiljeni in velikodušni in da ne izzovejo noben sum, da nekatere posebej ljubijo in jim dajejo prednost; saj tako zahteva Apostol: »V nikakršnem oziru ne deluj iz osebne naklonjenosti« (1Tim 5,21). Ne smejo ljubiti prepir, ki ga Apostol zavrača kot nekaj, kar se za kristjana ne spodobi z besedami: »Če pa bi se kdo rad prepiral, mi te navade nimamo in Božje Cerkve tudi ne« (1Kor 11,16). Sicer bi lahko tistim, s katerimi imajo prepir, odrekli potrebne stvari, ti-

stim pa, ki jih ljubijo, bi dali preveč. Prvo je znamenje sovraštva do brata, drugo posebnega favoriziranja, ki morata biti s posebnim poudarkom zavrnjena, ker izganjata složno ljubezen iz skupnosti in potem na njeno mesto pridejo hudoben sum, ljubosumnost, prepir in odpor do dela.

2. Zaradi tega, kar smo ravno rekli in iz drugih podobnih vzrokov je nujno potrebno, da so tisti, ki v skupnosti razdeljujejo potrebne stvari, prosti osebnih naklonjenosti in nenaklonjenosti. Ti in tudi tisti, ki v službi bratom drugo službo opravljajo, morajo tako misliti v sebi in kazati takšno vnemo, kot če ne bi služili ljudem, ampak Gospodu samemu. Saj v svoji veliki dobroti hoče čast in vnemo, ki jo prinašamo tem, ki se njega oklepajo, kot če bi samemu sebi storili ter jim obljublja za to dediščino nebeškega kraljestva. »Pridite«, pravi, »vi blagoslovljeni mojega Očeta, prejmite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta; saj kar ste storili mojim najmanjšim bratom, to ste meni storili« (Mt 25,34.40).

Po drugi strani pa moramo videti tudi nevarnost malomarnosti in misliti na njegovo besedo: »Preklet vsakdo, ki opravlja Gospodovo delo nemarno« (Jer 48,10). Oni ne bodo samo izločeni iz raja, ampak bodo morali tudi slišati strašno in grozno Gospodovo besedo o takšnih ljudeh: »Proč izpred mene, prekleti, v večni ogenj, ki je pripravljen hudiču in njegovim angelom« (Mt 25,41).

Če torej tisti, ki so postavljeni, da skrbijo in služijo drugim, prejmejo takšno plačilo za svojo vnemo, za svojo nemarnost pa morajo pričakovati takšno kazen, kakšno vdanost morajo potem izkazovati, če prevzamejo službo, da se izkažejo vredne imena Gospodovega brata? Saj to uči Gospod z besedami: »Vsakdo, ki izpolnjuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, mi je brat, sestra in mati« (Mt 12,50).

3. Kdor pa nima Božjo voljo za edini cilj življenja, tako da bi se trudil z ljubeznijo za Gospodova dela v zdravih dneh in bil v bolnih dneh potrpežljiv, velikodušen in vesel, ta je v resni nevarnosti. Prva in zelo velika nevarnost je v tem, da se odreči Gospodu in občestvu bratov, ker ne izpolnjuje Božje volje. Druga je v tem, da se drzne biti deležen na nečasten način tega, kar je pripravljeno vrednim. Tudi tu se moramo spomniti na Apostolovo besedo: »Kot njegovi sodelavci vas opominjamo, da Božje milosti ne bi prejeli v prazno« (2Kor 6,1). Tisti, ki so bili poklicani za Gospodove brate, ne smejo biti domišljivi zaradi te Božje milosti ne izdati takšno čast s opuščanjem Božje volje. Marveč morajo tudi tu prisluhniti Apostolovi besedi: »Zato vas jaz, jetnik v Gospodu, opominjam, da živite vredno klica, s katerim ste bili poklicani« (Ef 4,1).

35. Ali naj bo na enem kraju več skupnosti?

1. S primerom o telesnih udih, ki se tako pogosto navaja, hočemo tudi mi zavzeti stališče do tega vprašanja. Pokazali smo, da telo, ki mora biti v dobri in primerni kondiciji za vse vrste opravil, mora imeti oči, jezik in ostale potrebne in nepogrešljive ude. Torej samo težko in samo z naporom se najde dušo, ki je lahko oko za več udov. Stroga urejenost zahteva za skupnost predstojnika, ki lahko poskrbi preventivno, spretno z besedo, ki je preudaren in usmiljen, in ki raziskuje z vsem srcem Božje odredbe; kako pa naj najdemo na enem kraju več takih s temi lastnostmi najdemo? Če pa bi morali resnično nekoč imeti dve ali tri od teh imeti – kar ni lahko in, v kolikor vemo, ni bilo nikdar tega primera –, potem je mnogo bolje, da si skrbi skupaj porazdelimo in si delo olajšamo. Saj če je predstojnik odsoten, zadržan zaradi dela ali drugače, ker mora na primer zaradi potovanja oditi od skupno-

sti, potem lahko drugi tolaži brate v njegovi odsotnosti. Če pa to ni primer, potem mora iti k drugi skupnosti, ki potrebuje predstojnika.

Za obravnavano nalogo nam lahko pomaga tudi tista praksa, ki se opravlja zunaj v svetu. Učitelji pri običajnih rokodelstvih tekmujejo z svojimi tekmeci, in neopazno se prikrade popolnoma sama od sebe prepirljivost. To pa se pogosto dogaja v našem življenju. Na začetku tekmuje-mo v dobrem; potem iščemo, da bi pretiravali pri spreje-manju tujcev, v večjem številu menihov ali na podobnih področjih; toda postopoma se to izrodi do prepira. Nato če so bratje na poti, se morajo mučiti, h kateri skupnosti naj zavijejo; zapadejo v veliko stisko in postanejo razbur-jeni namesto spokojni. Do žalitve pride, če dajejo nekaterim prednost. Toda ne morejo obeh zadovoljiti, posebej če se mudi. Tiste, ki dokončno hočejo živeti skupaj z njimi, spravljajo v veliko stisko, namreč katere predstojnike naj izberejo za njihovo življenje. Saj če se odločijo za ene, mo-rajajo ostale zavriniti.

2. Od prvega dne se čutijo skušane zaradi ošabnosti, ker se vendar ne morejo držati njihovega nauka, ampak se morajo obrniti k cenzorjem in sodnikom skupnosti. V lo-čevanju skupnosti ni videti torej sploh nič dobrega, am-pak ravno nasprotno. Zato je zelo škodljivo ločiti se drug od drugega.

Če se je to slučajno zgodilo, potem se mora to takoj spre-meniti. Saj vendar poznamo slabe strani, ki nastanejo za-radi tega. Kdor pa vztraja pri svoji odločitvi, kaže, da hoče prepir. »Če pa nekdo hoče prepir«, pravi Apostol, »mi te navade nimamo in tudi ne Božje Cerkve« (1Kor 11,16).

Kakšen vzrok pa lahko navedemo, da se branimo edino-sti? Nujno potrebne potrebe? Toda te veliko lažje preskr-bimo v skupnosti. Saj tu zadoščajo ena luč, en štedilnik in

druge stvari te vrste za vse. Saj moramo poleg tega predvsem paziti na to, da lahko vse priskrbimo brez truda in omejimo posest tega, kar je potrebno, na minimum. Če so skupnosti ločene, je potrebno več bratov, da priskrbijo od zunaj za skupnost nujno potrebne stvari, pri skupnem bivanju pa pol manj. Kako težko pa se najde človeka, ki ne dela sramoto Kristusovemu imenu, temveč tudi med potjo, če se sreča s svetnimi ljudmi, varuje dostojanstvo svojega stanu, vam je poznano, ne da bi vam to rekel.

Kako lahko končno tisti, ki so ločeni, tiste, ki živijo skupaj, izgrajujejo? Kako jih lahko umirijo, če je to potrebno? Kako vodijo k izpolnjevanju drugih zapovedi, saj sami zbujajo zloben sum, ker niti med seboj niso edini? Razen tega vemo, da je Apostol napisal Filipljanom: »Dopolnite moje veselje, s tem da ste istih misli in iste ljubezen ter ene duše. Ne delajte ničesar iz prepirljivosti ali iz prazne slavohlepnosti, marveč naj ima vsakdo drug drugega za boljšega od sebe. Vsakdo naj ne misli samo nase, ampak tudi na druge« (Flp 2,2-4).

3. Obstaja vendar boljši dokaz ponižnosti, kot če so predstojniki skupnosti drug drugemu podrejeni? Če pa imajo še isto duhovnih darov, potem je tekmovalna vnema toliko bolj pestra. Na to nas je Gospod opozarjal, ko je poslal svoje učence v parih (Mr 6,7). Eden se drugemu podvrže z veseljem in misli na Gospodovo besedo: »Kdor sebe ponižuje, bo povišan« (Lk 18,14). Če pa ima eden manj, drug več darov, potem je popolnoma na mestu, da močnejši stoji ob strani šibkejšemu. V nasprotnem primeru pa bi šlo za očitno kršitev zapovedi Apostola: »Noben naj ne misli samo nase, ampak tudi na druge« (Flp 2,4). Vsekakor sem prepričan, da to pri ločenem bivanju se tega stvarno ne da držati, ker skupnost skrbi samo za lastne

ljudi, za potrebe drugih pa se ne briga, kar – kakor sem rekel – je popolnoma odprto proti Apostolovi besedi.

Tudi sveti, o katerih pripovedujejo Apostolova dela, izpričujejo to pogosto. Saj je rečeno o njih: »Množica vernih pa je bila enega srca in ene duše« (Apd 4,32). Ter nato ponovno: »Verniki so prebivali skupaj in so imeli vse skupno« (ravno tam 2,44). Iz tega pa sledi, da ni bilo med njimi nobenega ločevanja, da ni nihče živel po svoje, nasprotno da so bili pod enim in istim vodstvom – in to, čeprav jih je bilo vseh skupaj pet tisoč. Med njimi to gotovo ni bilo malo, kar je nasprotovalo po človeški presoji skupnemu življenju. Ker pa na enem samem kraju mnogo manj živijo, kakšen razumen razlog obstaja potem, da se živi ločeno drug od drugega?

Bilo bi zaželeno, da ne bi samo bratje živeli skupaj na enem mestu, ampak da bi imele mnoge skupnosti iz različnih krajev eno vodstvo, predstojnike, ki bi nepristransko in modro uredili zadeve vseh z edinostjo Duha in bi mogli graditi z vezjo miru (prim. Ef 4,3).

36. O tistih, ki skupnost zapustijo.

Tisti, ki so se enkrat zaobljubili živeti v skupnosti z drugimi, se ne smejo preprosto od nje ločiti. Obstajata dva razloga, da nekdo ne more vztrajati pri svojem sklepu: škoda zaradi skupnega življenja ali nestanovitnost omarjuočega duha.

Kdor utrpi škodo in hoče zaradi tega ločiti od skupnosti, ne sme pri sebi prikrivati vzroka; škodo mora naznaničiti in sicer tako, kakor je Gospod zapovedal: »Če tvoj brat greši, potem ga posvari na štiri oči« (Mt 18,15). Če se to izboljša, kar zahteva, potem je pridobil brate in ne spravlja v sramoto njihove skupnosti. Če pa vztrajajo v hudobiji in ne kažejo nobenega poboljšanja, potem naj to na-

znani tistim, ki lahko sodijo o tem. In na podlagi pričevanja večjih prič lahko potem odide. On ne zapusti več brate, temveč tujce. Kajti Gospod je tistega, ki vztraja v hudobiji, izenačil z pogani in cestnarji, saj pravi: »Takšen naj ti bo kakor pogan in cestnar« (Mt 18,17). Kdor pa se zaradi svoje lahkomišelnosti hoče ločiti od skupnosti, mora svojo bolezen pozdraviti; če ni pripravljen na to, potem je neznošen za skupnost.

Če pa se pošlje po Gospodovi zapovedi enega tja, drugega tja, potem se ta ne ločita, ampak izpolnita naročilo.

Drugega pametnega vzroka za ločitev od skupnosti ne obstaja. In sicer prvič, ker se tako onečašča ime našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki ustvarja mir; drugič, ker ne more nihče braniti čisto vest proti drugemu, marveč drug drugega sumijo. To pa očitno nasprotuje Gospodovi zapovedi: »Če torej prineseš svoj dar k oltarju in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj proti tebi, potem pusti svoj dar tam pred oltarjem, pojdi in se najprej spravi s svojim bratom, potem pa pridi in daruj svoj dar« (Mt 5, 23-24).

37. Smemo delo pod pretvezo molitve in petja psalmov opuščati? – Čas molitve in obveznost do dela.

1. Naš Gospod Jezus Kristus ne pravi enostavno »vsakdo«, tudi ne »kdorkoli«, ampak »delavec je vreden svoje hrane« (Mt 10,10). Ravno tako nam zapoveduje Apostol, da moramo delati in si priskrbeti kruh s svojimi lastnimi rokami, da bomo lahko dali potrebnim. Iz tega sledi, da se mora pridno delati. Ne smemo misliti, da je prednost pobožnosti pretveza za lenobo ali za odpor do dela, marveč nam ravno daje priložnost za boj, za večji napor, ter za potrpežljivost v stiskah, s tem da tudi lahko rečemo: »V trudu in bolečini, v pogostih nočnih bedenjih, v lakoti in žeji« (2Kor 11,27). Tako moramo ravnati, ne samo da

mrtvimo telo, ampak tudi zaradi ljubezni do bližnjega, s tem da lahko preko nas slabotni bratje dobijo nujno potrebne stvari. En zgled za to naj je dal Apostol v Apostolskih delih, kjer pravi: »Vsem sem vam pokazal, kako moramo s trdim delom pomagati slabotnim« (Apd 20,35), in na drugem mestu: »Da bo lahko dal tistemu, ki je v potrebi« (Ef 4,28). Tako postanemo vredni slišati besede: »Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, prejmite v posest kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta. Kajti lačen sem bil, in ste mi dali jesti; žejen sem bil, in ste mi dali piti« (Mt 25,34-35).

2. Moramo še povedati, kako veliko zlo je lenoba? Saj Apostol izrečno zapoveduje, da tisti, ki ne dela, naj tudi ne je (prim. 2Tes 3,10). Kakor je za vsakogar potrebna dnevna hrana, ravno tako moramo tudi delati glede na svoje delovne sposobnosti. Ni zaman zapisal Salomon v svojih hvalnicah: »On ne je lenuharskega kruha« (Prg 31,27). Tudi Apostol pravi o samem sebi: »Pri nikomer nismo jedli kruha zastonj, ampak smo trudoma garali noč in dan« (2Tes 3,8). Pri tem je imel kot oznanjevalec evangelija pravico živeti od evangelija. Gospod sam je med seboj povezal lenobo in hudobijo, ko je rekel: »Ti hudobni in leni služabnik« (Mt 25,26). Toda tudi modri Salomon ne hvali samo tiste, ki so marljivi, kakor smo že navedli, on tudi graja lenuha, v tem ko mu očita v primerjavi najmanjših živali: »Ti lenuh, pojdi k mravlji« (Prg 6,6).

Zato se moramo vsekakor bati, da se nam ne bo ravno to očitalo na sodni dan. Saj tisti, ki naj je dal moč za delo, bo terjal od nas izdelek, ki je primeren naši moči. Saj je rečeno: »Komur so veliko zaupali, bodo od njega tudi toliko več terjali« (Lk 12,48).

Ker pa nekateri hočejo opuščati pod pretvezo molitve in petja psalmov delo, moramo misliti na to, da je za mno-

ga druga dela določen čas – po besedi Pridigarja: »Vsaka stvar ima svoj čas« (Prd 3,1). Torej je primeren čas za molitev in petje psalmov kakor tudi za mnoga druga opravila. Saj ko so roke pri delu, lahko slavimo z jezikom, če je to mogoče in tudi primerno za izgrajevanje vernikov, ali pa slavimo Boga najmanj s srcem preko psalmov, himen in duhovnih pesmi, kakor je zapisano (prim. Kol 3,16). Tako lahko med delom izpolnimo molitveno dolžnost. Na ta način se lahko zahvaljujemo tistemu, ki je moč za delo našim rokam, poleg tega modrost za razumevanje, da spoznamo tistega, ki nam je podaril tudi material za orodje in za obrtne izdelke, ki jih izdelujemo. Pri tem hočemo moliti, da doseže naše delo svoj cilj, namreč da bo Bogu po volji.

3.Svojo dušo pa bomo tudi ohranili zbrano, če bomo pri vsakem delu prosili Boga za njegovo dobro napredovanje, mu bili hvaležni za to, da nam je dal delo, in da imamo cilj, namreč da je njemu po volji – kakor smo že rekli – vedno pred očmi. Če tega ne upoštevamo, kako se lahko potem ujemajo Apostolove besede: »Neprestano molite« (1Tes 5,17) in: »noč in dan pri delu« (2Tes 3,8)?

Če tudi je »zahvala ob vsakem času« celo zapovedana s postavo (prim. Ef 5,20), kažeta narava in razum poleg tega njuno potrebnost za naše življenje, pa ne smemo tisti čas, ki je v skupnosti določen za molitev, zamuditi. Izbrali smo ga tudi glede na stališče, da vsak čas od njih posebej spominja na od Boga prejete dobrrote: Zgodnja molitev, da so prvi vzgibi duše in razuma posvečeni Bogu. Saj se nočemo za nič drugega prizadevati, kot da postanemo veselo razpoloženi preko misli na Boga – po besedi Svetega Pisma: »Mislil sem na Boga in sem se razveselil« (Ps 76,4). Ne smemo tudi začeti s telesnim opravilom, preden nismo izpolnili besed: »K tebi, Gospod, hočem zjutraj moli-

ti, in ti me poslušaj; zjutraj stojim pred teboj, da bi te gledal« (Ps 5,4-5).

Ob tretji uri se mora zopet dvigniti k molitvi in zbrati skupnost, tudi če so posamezni zaposleni s tem ali onim opravilom. Pri tem se moramo spomniti na prihod Svetega Duha, ki je bil podarjen Apostolom ob tretji uri. Eno-dušno ga morajo častiti, s tem da se tudi oni vredno udeležijo posvečenja; morajo ga rotiti, da jih naj vodi in vodi k temu, kar je zanje koristno – po besedah: »Čisto srce, o Bog, mi ustvari; stanovitnega duha obnovi v moji notranjosti. Ne poženi me izpred tvojega obličja in svojega Svetega Duha ne vzemi od mene. Vrni mi veselje nad tvojim odrešenjem, z voljnim duhom me podpiraj« (Ps 50,12-13); in na drugem mestu »Tvoj dobri Duh naj me vodi po pravi poti« (Ps 142,10). Nato moramo zopet prevzeti delo.

4. Če pa so nekateri zaradi vrste opravila ali kraja bivanja preveč oddaljeni, potem se morajo brezpogojno in brez odlašanja tam opraviti skupno molitev, saj »kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi« (Mt 18,20).

Tudi ob šesti uri moramo po zgledu svetih moliti. Saj oni pravijo: »Zvečer, zjutraj in opoldan bom tožil in stokal, in slišal bo moj glas« (Ps 54,18). Da bomo pred napadom opoldanskega demona ostali varni, moramo ob tem času moliti psalm 90.

Ravno tako moramo moliti ob deveti uri. To nam je izročeno po apostolih v Apostolskih delih, saj je tam povedano, da sta šla Peter in Janez k templju »ob deveti uri, ob času molitve« (Apd 3,1).

Ko gre dan h koncu, moramo biti hvaležni za to, kar nam je bilo na ta dan podarjeno in kar smo storili dobrega. Ravno tako moramo priznati, kar smo naredili napak,

svobodno ali nesvobodno, in to, kar grešili skrivaj v mislih, dejanjih ali tudi samo v srcu. Za vse to moramo prositi Boga usmiljenja v molitvi.

Velikega pomena je tudi, da prekontroliramo preteklo, da ne bi ponovno padli v iste napake. Saj je zaradi tega rečeno: »Kar ste rekli v svojih srcih, to obžalujte na svojih ležiščih« (Ps 4,5).

5. Ko nastopi noč, moramo še enkrat moliti, da najdemo neoporečno in od sanjskih podob osvobojeno spokojnost. Tudi ob tem času moramo moliti devetdeseti psalm.

Da moramo ravno tako moliti tudi ob polnoči, nam izročata Pavel in Sila. O njiju poročajo Apostolska dela: »Ob polnoči sta Pavel in Sila slavila Boga« / (Apd 16,25). Psalmist tudi pravi: »Opolnoči vstajam, da se ti zahvaljujem za sodbe tvoje pravičnosti« (Ps 118,62).

Končno moramo prehiteti svit in moliti, da ne bomo nas dan ne bo presenetil pri spanju in na ležišču. Saj je rečeno: »Moje oči prehitevajo nočne straže, da premišljam o tvojih izrekih« (Ps 118,148).

Vsi, ki so se odločili, da bodo živeli samo za Božjo čast in za Kristusa, ne smejo nobene od teh ur prezreti. Poleg tega menim, da imata prednost različnost in pestrost v molitvah in psalmih ob teh določenih urah, preprosto zato, ker duša postane pogosto ravnodušna in raztrese na zaradi enoličnosti. Različno in pestro oblikovanje petja psalmov in molitvenega teksta ob vsaki uri bosta nasprotno obnovila navdušenje duše in oživila pozornost.

38. Potem ko smo zadosti povedali o neobhodno potrebni dolžnosti molitve in potrebnosti dela, hočemo sedaj razložiti za naš stan primerna opravila.

Natančno navesti določena opravila nikakor ni preprosto, saj so glede na položaj kraja in glede na potrebe vsa-

ke posamezne pokrajine za vsakega posameznika primerna različna opravila. Toda kljub vsemu lahko določimo skupno pravilo, da se izbere takšna opravila, ki ohranjajo mir in spokojnost našega življenja, pri katerih nabava potrebnega materiala ne mnoge obhodnje ter prodaja produktov ne zahtevajo veliko napora. Poleg tega nam ne smejo postati povod za neprimerno in škodljivo druženje z moškimi in ženskami.

Pri vsem tem moramo misliti na to, da nam je postavljeno za mero to, kar je poceni in preprosto. Zato ne smemo ugajati neumnim in škodljivim željam ljudi, v tem ko izdelujemo takšne predmete, ki jih oni zahtevajo. Pri tkanju moramo izdelovati to, kar se potrebuje v vsakdanjem življenju, in ne to, kar si izmislijo zapravljivi ljudje, da bi mladino očarali in ujeli. Pri izdelavi čevljev smemo ravno tako uporabiti spretnost samo toliko, kakor to zahteva neposredna potreba. Gradbeništvo, mizarstvo in kovaštvo in kmečko delo so same od sebe potrebne za preživetje in prinašajo velik dobiček. Zato ne obstaja nobenega vzroka, da bi jih zavračali. Toda če pa povzročajo hrup ali rušijo bratsko skupnost, potem se jim moramo brezpogojno odpovedati. Hočemo dati prednost tistim obrtem, ki ohranjajo naše življenje v zbranosti in v Gospodovem odobravanju, ki tiste, ki se popolnoma posvečajo vaji v pobožnosti, ne odvrta od pravočasnega petja psalmov, od molitve ne od ostalega reda.

Če obrti same od sebe ne škodujejo našemu življenju, potem lahko mnoge izberemo, posebej kmečko delo, saj neposredno služi sredstvom za preživljanje in kmete varuje pred dolgimi poti in dirjanjem semtertja. Samo da nam delo ne sme, kakor smo že rekli, povzročati hrup in nemir, ne delo sosedov ne delo sostanovalcev.

39. O prodaji proizvodov dela in o tem zato potrebnim potovanjem.

Poskrbeti moramo za to, da izdelke našega dela ne bomo prodajali daleč. Da jih prodamo, ne smemo iti med ljudi. Saj je bolj primerno, da ostanemo doma. To je še posebej pomembno za izgrajevanje drugih in za strogi red vsakdanjega življenja. Zato je bolje, da nekaj prodamo po vrednosti, kakor da bi odšli daleč za malo dobička.

Če izkušnja pokaže, da to ni mogoče, potem moramo izbrati tiste pokrajine in mesta, kjer prebivajo pobožni ljudje, da potovanje za nas ne ostane brez koristi. Pri določenih praznikih se mora srečati več bratov, od katerih vsakdo prinese s seboj proizvode svojega dela. Potovanje naj bo tudi skupno, da s tem lahko med potovanjem pojemo psalme in molimo ter se medsebojno izgrajujemo. Ko dospemo na kraj, morajo poiskati isto prenočišče, da lahko s tem pazijo drug na drugega, da nihče ne zamudi nobeno od molitvenih ur, ne podnevi ne ponoči, ter končno, da ne bi bili prevarani pri poslih z lakomnimi ljudmi. Do tega bo manjkrat prišlo, če jih je mnogo skupaj, kakor če je en sam. Saj tudi najbolj zlobni ljudje nimajo radi mnogo prič njihov krivic.

40. O poslih na zbirališčih

Sveto Pismo nam jasno pravi, da ne smemo imeti nobenih poslov pri svetiščih mučencev. Saj kristjani ne smejo priti iz nobenega drugega vzroka k mučencem ali v njihovo območje, kot da tam molijo, se spominjajo na to, da so bili svetniki zvesti Božji ljubezni vse do smrti, in da se vzpodbujajo k isti goreči. Misliti morajo na tisto strašno jezo Gospoda, ki – kakor je zapisano – pa je bil vedno in vsepovsod krotak in v srcu blag (Mt 11,29), ki pa je samo proti tistim, ki so prodajali v templju in sklepali posle, vih-

tel z bičem, ker so s trgovanjem spremenili hišo molitve v razbojniško jamo (prim. Jn 2,15).

Dejansko so se številni drzno pregrešili proti tistemu običaju, ki je bil med svetimi dolgo v veljavi. Namesto da bi molili drug za drugega, se skupaj podvrgli pokorili pred Bogom in pred njim jokali, ga prosili za odpuščanje grehov, se zahvaljevali za dobrote in se medsebojno izgrajevali z besedo tolažbe – kar vse, kakor vemo, se je spoštovalo vse do naših dni –, so oni ta čas in ta kraj naredili za trg, za ljudsko veselico, in za skupni trgovinski trg. Toda mi jih ne smemo v tem slediti in jih okrepiti s svojim sodelovanjem pri njihovem nesmiselnem početju.

Marveč moramo posnemati tista srečanja, ki – kakor poročajo evangeliji – so se dogajala z našim Gospodom Jezusom Kristusom, izpolniti Apostolovo zapoved, ki jo je postavil soglasno s tem zgledom. Saj pravi: »Kadar se zberete, ima vsakdo od vas nekaj: ta pesem, oni nauk, eden razodetje, drugi dar jezika, tretji razlago. Vse pa naj bo v izgrajevanje« (1Kor 14,26).

41. O samovolji in o pokorščini.

1. Med obrtnimi dejavnostmi, ki so dovoljene, ne sme vsakdo izbrati tiste, ki se jih lahko ali bi se jih rad naučil, ampak tiste, katere so zanj primerne. Saj kdor je samega sebe zanikal in se odpovedal vsej svoji volji, ne bo opravljal tega, kar želi, ampak to, kar se mu naroči. Toda pamet mu preprečuje to, da bi izbral to, kar mu je všeč; saj se je enkrat za vselej dal na razpolago drugim, ki ga sedaj določajo za to, za kar ga vidijo, da je primeren v imenu Gospoda.

Kdor pa si izbere delo po svoji lastni želji, obtožuje samega sebe: Pred vsem samovšečnosti, potem, da je navezan na svetno slavo, da upa na povračilo ali da si izbira lažje

delo zaradi lenobe in malomarnosti. Kdor je še v to ujet, dokazuje, da se še ni odpovedal grešni strasti. Kdor hoče izpolniti svoje lastne želje, se še ni samega sebe zanikal in se ni odpovedal delom tega sveta, saj on še vedno hlepi po dobičku in slavi. Kdor noče prenašati težave dela, še ni svojih zemeljskih udov zadušil. Marveč dokazuje, da je samovoljen, saj bolj verjame svoji lastni sodbi kot odločitvi drugih.

Če pa nekdo razume obrt, ki jo skupnost ne odklanja, potem se tej tudi ne sme odpovedati. Saj je vendar to znamenje nestalnega mišljenja in šibke volje, če nekdo zavrača to, kar ima. Če pa nima noben poklic, potem ne sme sam nobenega izbrati, ampak mora sprejeti tistega, ki mu ga predstojniki izročijo, da se s tem v vsem ohrani pokorščina. Kakor smo pokazali, ni dopustno, da bi se ravnalo po lastni volji; ravno tako je nizkotno to, da se ne sprejema tega, kar so drugi odločili. Če ima nekdo poklic, katerega opravljanje skupnost ne sprejme, potem naj se mu voljno odpove in na ta način pokaže, da sploh ni več navezan na ta svet.

Kdor hoče vršiti želje svojega lastnega srca, spada po Apostolu k tistim, »ki nimajo nobenega upanja« (1Tes 4,13). Nasprotno zasluži pokorščina v vsem Apostolovo hvalo; saj on vendar hvali nekatere, »ki so najprej sebe podarili Gospodu in potem tudi nam po Božji volji« (2Kor 8,5).

2. Poleg tega mora biti vsakdo popolnoma predan svojemu delu, se mu z veseljem posvečati, ga dokončati z neutrudno marljivostjo in s pazljivo vestnostjo, kot če bi ga gledal Bog, da vedno lahko odkritosrčno govori: »Glej, kakor so oči služabnikov uprte k roki svojih gospodarjev, tako so naše oči uprte h Gospodu, našemu Bogu« (Ps 122,2). Zato tudi ne smemo tekati od enega dela k drugemu. Saj naša narava ne more istočasno izvrševati več na-

log hkrati. Zato je veliko bolj koristno, da dokončamo eno delo z vnemo, kakor začeti mnoga opravila in jih ne dokončati. Če se vdajamo mnogim opravilom in tekamo od enega dela k drugemu, ne da bi kaj dokončali, dokazuje, da smo lahkomišelní ali, če še nismo, da se k temu nagibamo.

V stiski pa mora tisti, ki ima sposobnost, pomagati tudi pri drugih opravilih. Vsekakor tega ne sme delati samovoljno, ampak samo, če ga k temu pozovejo. Saj moramo ravnati tako samo, če to zahteva potreba, kar se vendar tudi pri udih našega telesa dogaja: če noga odpove, potem se naslonimo na roko.

In še enkrat: Kakor je neznosno, da nekdo na lastno pobudo sprejme neko delo, tako pogreši tudi tisti, ki zavrne izročeno mu delo. Saj ne smemo gojiti strasti samovoljnosti, ne prekoračiti mejo pokorščine in podreditve.

Za orodje poskrbi najprej tisti, ki vodi obrt, h kateremu spadajo. Če pa se je enkrat nekaj spregledalo, potem se morajo najbližji, ki to opazijo, za to zavzeti. Saj je to skupna last vseh. Če je dodeljena njih uporaba samo posameznikom, tako pripada vendarle vsem, kar se z njimi izdelala. Zaničevanje tega, kar spada k drugi obrti, kakor da to ne pripada vsem, je znamenje pomanjkanja čuta za skupnost.

Tisti, ki vršijo obrt, si ne smejo končno lastiti pravico do imetja njihovih orodij, tako da ne dopustijo niti svojim predstojnikom skupnosti, da bi jih uporabljali, tako da si celo dovolijo, jih prodajati, menjati ali kako drugače razpolagati z njimi ali k že danim nabaviti druge. Kdor se je enkrat za vselej odločil, da ne bo več gospod svojih lastnih rok in je drugemu izročil, da določi njegovo opravilo, kako se lahko ravno po svojem sklepu, če samovoljno uporablja svoje orodje in samopašno razpolaga z njim?

42. O namenu in mišljenju pri delu.

1. Moramo misliti tudi na to, da naj delavec ne dela za to, da bi si s svojim delom priskrbel sredstva za svoje preživljanje, ampak da bi izpolnil zapoved Gospoda, ki je rekel: »Lačen sem bil, in ste mi dali jesti, itd.« (Mt 25,35). Saj, da bi skrbeli zase, popolnoma prepoveduje Gospod s svojo besedo: »Ne bodite zaskrbljeni za svoje življenje, kaj boste jedli, ne za svoje telo, kaj boste oblekli« (Mt 6,25). Dodaja pa: »Po vsem tem sprašujejo pogani« (Mt 6,32).

Namen, ki ga mora vsakdo pri svojem delu izpolniti, mora biti zaradi tega pomoč potrebnim in ne lastna potreba. Na ta način se izogne očitku samoljublja in sme prejeti za bratsko ljubezen blagoslov od Gospoda, ki je rekel: »Kar ste storili enemu od teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili« (Mt 25,40).

Torej nihče ne sme misliti, da je Apostolova beseda v nasprotju z našim namenom: »Delajo naj, da bodo jedli svoj kruh« (2Tes 3,12). Saj je to Apostol rekel nerednim in lenim ljudem, da bi jim pokazal, da je za človeka bolje, da skrbi vsaj zase, kot da je drugim v breme. Saj pravi dalje: »Slišimo, da nekateri med vami živijo neredno in ne delajo ter se ukvarjajo z nekoristnimi stvarmi. Njim zapovedujemo in jih opominjamo v Gospodu Jezusu Kristusu, da naj v tišini delajo in jedo svoj kruh« (2Tes 3,11-12). In tudi to ima isti smisel: »Noč in dan delamo, da ne bi bili nikomur v breme« (2Tes 3,8). Saj je Apostol iz ljubezni do bližnjega in ker je hotel izkoreniniti nered, delal več kakor mu je bilo zapovedano. Kdor si prizadeva za popolnost, mora delati noč in dan, da s tem lahko da tistemu, ki trpi zaradi pomanjkanja.

2. Kdor pa stavi svoje upe nase ali na tistega, ki je prevzel skrb za potrebna sredstva za preživljanje, in kdor misli, da zadošča za življenje njegovo lastno delo ali delo njego-

vih bratov za zadostno za življenje, stavi s tem svoje življenje na ljudi in je v nevarnosti, da ga ne zadene to prekletstvo: »Preklet tisti človek, ki stavi svoje upe na človeka, in se opira na meso, njegova duša pa se odmika od Gospoda« (Jer 17,5). Saj z besedami »kdor stavi svoje upe na človeka« Sveto Pismo prepoveduje, da bi stavili svoje upe na drugega; in z besedami »in se opira na meso« prepoveduje, da bi zaupali vase. Vsak od teh načinov vedenja ima za odpad od Gospoda ter opozarja na konec obeh: »Je kakor suh grm v puščavi in ko pride kaj dobrega, ga ne vidi« (Jer 17,6). S tem pokaže Sveto Pismo, da zaupati v samega sebe ali v drugega človeka, pomeni odpasti od Gospoda.

43. Predpisi o delu so sedaj dovolj dobro razloženi; ostalo nas bo poučila izkušnja. Sedaj hočemo natančno obravnavati potrebne sposobnosti predstojnikov skupnosti in to, kako morajo voditi brate.

1. Sicer smo bistvene stvari o tem področju že povedali. Ker pa bi bili radi bolj natančno poučeni o tem, in to po pravici – saj kakršen je šef in predstojnik, takšni so tudi podrejeni –, tako ne smemo iti preko te točke površno. Predstojnik mora imeti pred očmi Apostolovo besedo: »Bodi zgled vernikom« (1Tim 4,12). Zato mora dati s svojim življenjem jasno podobo Gospodovih zapovedi. Saj ne sme tistim, ki jih poučuje, dati pretvezo, da ni mogoče izpolnjevati Gospodovo zapoved ali da se jo sme prezirati. V prvi črti mora to, kar je na prvem mestu, namreč ponižnost v Kristusovi ljubezni, tako vršiti, da nudi celo v njegovem molku zgled njegovih del bolj prepričljivi nauk kakor vsaka beseda.

Cilj krščanskega življenja je posnemanje Kristusa po meri njegovega učlovečenja in po poklicu vsakega posamez-

nika. Zato morajo tisti, ki jim je zaupano vodenje mnogih, podpirati slabotne s svojim posredovanjem pri izenačevanju s Kristusom, kakor pravi blaženi Pavel: »Postanite moje posnemovalci, kakor sem jaz Kristusov« (1Kor 11,1).

2. Oni morajo biti zato prvi pri vaji v pobožnosti po meri, ki jo je dal naš Gospod Jezus Kristus, da bodo tako dajali popoln zgled; saj je rekel: »Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen« (Mt 11,29). Ta krotkost in ponižnost srca morata zato odlikovati predstojnika. Če se Gospod ni bal služiti svojim lastnim služabnikom, ampak se je predal temu, da je služabnik te zemlje in prahu, ki ga je on sam izoblikoval in oblikoval v človeka – saj pravi: »Jaz sem med vami kakor tisti, ki vam streže« (Lk 22,27) – , kaj moramo potem narediti nam enako, s tem da smo verodostojni v njegovem nasledstvu? To je eno, v čemer se mora predvsem odlikovati predstojnik.

Poleg tega mora biti na isti način usmiljen in potrpežljiv do tistih, ki zaradi nevednosti zanemarjajo kaj od svoje dolžnosti. On ne sme molčati k grehu. Do upornih pa mora biti krotak in jim dati zdravilo z vso milobo in z mero. Poleg tega mora biti sposoben, da najde za vsako trpljenje primerno zdravljenje. Ne sme grajati z ošabnostjo, ampak opominjati in grajati s krotkostjo, kakor je zapisano (prim. 2Tim 2,25); pri tem pa mora biti buden za sedanjost, vnaprej skrben za prihodnost, se boriti z močnimi in biti sposoben prenašati nemoč slabotnih ter končno narediti in povedati vse, kar krepi brate.

Ne sme službe predstojnika sam prevzeti, ampak ga morajo izbrati predstojniki iz druge skupnosti in dati zadostni dokaz za svojo sposobnost s preteklim življenjem. Saj je rečeno: »Najprej morajo biti preizkušeni, šele potem, ko se jim ne bo moglo nič očitati, naj prevzamejo di-

akonsko službo« (1Tim 3,10). Kdor izpolni ta pogoj, naj prejme službo predstojnika. On mora skrbeti za trden red v skupnosti in razdeljevati naloge glede na sposobnosti posameznikov.

44. Katere brate naj pošljemo na potovanje in katera vprašanja naj jim postavimo po povratku.

1. Na potovanje moramo poslati samo tistega, ki lahko to opravi brez škode za svojo dušo in je lahko tistim, s katerimi slučajno pride skupaj, koristen. Če pa ni nihče primeren za to, potem je bolje, da prenašamo vsako potrebo in stisko s pomanjkanjem potrebnih stvari – celo vse do smrti –, kot da zaradi telesnega blagra vzamemo v zakup očitno škodo za dušo. Saj pravi Apostol: »Raje bi umrl, kot da mi nekdo izvotli mojo čast« (1Kor 9,15). To menim za področju prostovoljnega, koliko bolj je pomembno to potem za področje zapovedi.

Toda zapoved ljubezni ima tudi tu rešitev. Če resnično v skupnosti ni nikogar, ki bi bil primeren, da bi ga lahko poslali na potovanje, potem morajo nadomestiti pomanjkanje sosednje skupnosti, vtem ko gredo skupaj na potovanje in se ne ločijo drug od drugega. Tako bo tistim, ki so duševno slabotni in telesno bolehn, pomagala skupnost močnejših. To morajo predstojniki že vnaprej urediti, s tem da ne bodo v stiski obstali nebogljeni in nemočni zaradi pomanjkanja časa.

Po povratku mora predstojnik tistega, ki je bil odsoten, povprašati o tem, kar je storil, o osebah, katere je srečal, kaj je z njimi govoril in tudi, kaj je sam mislil; povprašati mora, če je noč in dan živel v Gospodovem strahu, če je grešil ali prekršil katero od zapovedi, ker je popustil morda zunanjim okoliščinam ali so ga očarale njegove lastne strasti.

2. Kar je prav storil, mora priznati s pohvalo, storjene napake pa pograjati s primernim in razumnim naukom. Na ta način bodo tisti, ki so na poti, bolj budni, ker bodo morali misliti na odgovornost. Po drugi strani bo gledal na nas, da celo v času njihove odsotnosti nismo ravnodušni do njihovega zveličanja.

Po poročilu Apostolskih del je bilo to običajno tudi med svetimi. Saj nam poročajo, kako je Peter pri svojem povratku v Jeruzalem odgovarjal o svojem ravnanju s pogani (prim. Apd 11,5 sl.) in kako sta Pavel in Barnaba po njuni vrnitvi zbrala skupnost in ji oznanila, kaj je Bog storil preko njiju, in kako je vsa množica molče poslušala, ko sta Barnaba in Pavel pripovedovala, kaj je Bog naredil (prim. Apd 15,12).

Končno moramo paziti predvsem na to, da se mora skupnost izogibati vsakršnemu potepuštvu, vsaki neutrudni prizadevnosti in vsakemu kramarskemu duhu.

45. Pri odsotnosti ali zadržanosti predstojnika mora nekdo drug prevzeti skrb za brate.

1. Pogosto se zgodi, da je odsoten predstojnik skupnosti, naj bo zaradi bolezni, nekega nujnega potovanja, ali iz sicer kakšnega vzroka; zaradi tega se mora po njegovi preiskavi in po drugih bratih, ki so sposobni presoјati, določiti nekoga, ki bo prevzel skrb za brate med odsotnostjo predstojnika. Tako lahko nekdo prisotne tolaži, in skupnost se med odsotnostjo predstojnika ne bo spremenila v nekakšno demokratično tvorbo, kjer se ne bi upoštevalo pravila in tradicionalni red. Marveč bo potem to, kar je bilo določeno z izročilom, upoštevala v Božjo čast. Tako mora biti tu tudi nekdo, ki zmore prispele tujce razumno informirati. Nekateri pričakujejo tolažbo, zahtevajo, da se premišljeno izgrajujejo, in skupnost kot celota ne pride na

slab glas. Saj če hočemo vsi drug z drugim govoriti, nastane hrup; poleg tega je to znamenje nereda. Saj Apostol niti enkrat ne dovoli, da tisti, ki so prejeli dar poučevanja, istočasno govorijo, saj pravi: »Če pa je nekdo drug prejel razodetje, potem naj prvi umolkne« (1Kor 14,30). Na drugem mestu pa še enkrat graja neprimernost takšnega nereda z besedami: »Če bi se torej na istem kraju zbrala vsa Cerkev in bi vsi govorili z darom jezikov, pa bi vstopili neverni in neuki, ali ne bodo rekli, da ste poblazneli?« (1Kor 14,23).

2. Če tujec zaradi nevednosti postavi vprašanje nekemu drugemu in bi ta – nehote namesto da bi drugega vprašal – tudi lahko pravilno odgovoril, mora zaradi reda molčati in napotiti tujca k tistemu, kateremu je ta naloga izročena, da se s tem vrši služba besede v skladu z ureditvijo in dostojanstveno. Tako so ravnali tudi apostoli, ko so bili skupaj z Gospodom. Pri odpravljanju telesnega trpljenja ne zmore vsakdo pri bolniški postelji uporabiti nož, ampak samo tisti, ki je zanesljiv v tej veščini že dolgo časa, z izkušnjo in z vajo in si jo je priučil pri priznanih mojstrih. Kakšen razlog bi lahko obstajal, da bi smel vsakdo z besedo siliti k zdravljenju? Toda ravno tu lahko najmanjša zmeta povzroči zelo veliko škodo.

Če ne sme niti prvi v skupnosti najboljše razdeliti kruh, ampak samo tisti, ampak pripada ta služba samo tistemu, kateremu je bila podeljena z razmislekom, koliko bolj pomembno je torej to, da duhovno hrano z izborom in po zrelem premisleku deli samo eden izmed tistih, ki so sposobni, da dajo tistim, ki zanjo prosijo? Zato je to nenavadna ošabnost, če nekdo, ki se ga vpraša o Božji sodbi, drzne odgovoriti nepremišljeno in kakor se mu zdi prav in ne opozori na tistega, ki mu je izročena služba besede, ki je bil izbran zaradi svoje popolne zanesljivosti za stalne-

ga upravitelja, da ob pravem času odmeri duhovno hrano in da govori razsodno, kakor je zapisano (prim. Lk 12, 42; Ps 111,5).

Če torej tisti, ki mora dajati odgovor, nekaj izpusti, in to drugi opazi, potem ga ta ne sme takoj poklicati na zagovor, temveč mu mora predstaviti svoje mnenje med štiri očmi. Sicer pride zaradi tega do upora podrejenih proti predstojnikom. Zato mora biti tisti, ki da informacijo, ki je sicer lahko pravilna, toda je v nasprotju z redom, kaznovan s tisto kaznijo, ki je določena za kaljenje reda.

46. Nobeden ne sme prikrivati grehe pred bratom ali pred seboj.

Vsak greh mora biti priznan predstojniku in sicer od tistega, ki je grešil ali od tistih, ki zanj vedo, če jih ti sami ne bi mogli ozdraviti, kakor je to zapovedal Gospod. Saj je prikrivanje grehov gnojna duševna bolezen. Saj nimamo za dobrotnika tistega, ki smrtonosni strup zašije v naše telo, ampak tistega, ki ga razkrije, četudi z bolečinami in trpljenjem, da se s tem škodljivo snovi izloči z bljuvanjem ali se na splošno odkrije bolezen in se tako lahko razpozna vrsto zdravila. Ravno tako prav gotovo povzroči prikrivanje grehov bolnikovo smrt. Saj je vendar rečeno: »Želo smrti je greh« (1Kor 15,56) in: »Očitna graja je boljša kakor lažno prijateljstvo« (Prg 27,5).

Zato ne sme nobeden pred drugimi prikrivati grehe, da s tem ne postane morilec brata namesto prijatelj brata. Tudi pred samim seboj jih ne sme prikrivati. Saj je rečeno: »Kdor je malomaren pri svojem delu, je brat tistemu, ki samega sebe spravlja v pogubo« (Prg 18,9).

47. O tistih, ki ne sprejmejo odločitev predstojnika.

Kdor ne sprejme predstojnikovih odločitev, se mu mora ugovarjati javno in med štirimi očmi, v kolikor ima resen vzrok po Svetem Pismu; sicer mora zapovedano molče izvršiti.

Če pa se sramuje, ga mora zastopati drug kot posrednik. Če ukaz nasprotuje Svetemu Pismu, bo na ta način obvaroval sebe in brate pred škodo. Če pa se pokaže, da ukaz ustreza primernemu redu, potem mora opustiti nespartan in nevaren dvom. »Saj kdor dvomi«, pravi Apostol, »je obsojen, če je, ker ne dela tega s čisto vestjo« (Rim 14,23). Nadalje ne bo tudi preprostim dal noben vzrok za nepokorščino, saj pravi Gospod: »Bolje bi bilo, da se mu obesili mlinski kamen na vrat in se potopi v globino morja, kot da pohujša enega od teh najmanjših« (Mt 18,6).

Če pa nekateri ostanejo nepokorni, naskrivaj godrnjajo in svoje kritike javno ne izrečejo, morajo biti izobčeni iz skupnosti, spodkopati upanje na dober red in se učiti upora in nepokorščine. Saj je rečeno: »Spodi posmehljivca, pa bo izginil prepir« (Prg 22,10); in: »Izločite iz vaše srede hudobneža, saj malo kvasa prekvasi vse testo« (1Kor 5,13 z 5,6).

48. Način ravnanja predstojnika ne smemo kritično preverjati, ampak moramo paziti na njegovo lastno delo.

S tem da nihče ne bi lahko zapadel v greh takšne kritike in bi sebi in drugim škodil, moramo v skupnosti predvsem paziti na to, da se od vsega začetka ne bo kritično preverjalo nobeno predstojnikovo ravnanje ali se ravedno ukvarjalo z dogodki. Od tega so samo tisti izvzeti, ki so bližje predstojniku glede ranga in glede ugleda, katere povabi tudi k premisleku in svetovanju o zadevah skupnosti – ki so pokorni temu, ki pravi: »Delajte vse s premislekom« (Prd 32,24).

Saj smo mu zaupali vodenje naših duš kot tistemu, ki bo moral za to dati Bogu odgovor; zato je zelo nespametno, njemu tudi samo v najmanjših stvareh ne zaupati ali gojiti pri sebi neutemeljen sum o bratih in tudi druge k temu spodbujati.

Da se takšne stvari ne bi zgodile, mora vsakdo ostati pri tem, za kar je bil določen, se z vso svojo skrbjo posvetiti temu, kar mu je bilo izročeno, in se ne brigati za ostale zadeve. Pri tem mora posnemati Gospodove učence, saj čeprav bi lahko srečanje s Samarijanko vzpodbudilo sum, ni nobeden – kakor pravi Sveto Pismo – vprašal: »Kaj jo sprašuješ ali zakaj govoriš z njo?« (Jn 4,27).

49. O sporih v skupnosti.

Če pride v skupnosti do sporov, ker so nekateri bratje v nečem nesoglasni, potem ne smejo sprožiti prepira drug na drugega, ampak morajo prepustiti odločitev tistim, ki so za to posebej usposobljeni.

Da se ne bi red kalilo s tem, da bi vsi vsepovsod spraševali ali dajali povod za prepir in za nekoristno čvekanje, se mora določiti brata, ki bo skupnosti spor posameznika predstavil zaradi skupnega posvetovanja ali pa more predstaviti predstojniku. Na ta način se lahko spor razišče na bolj primeren način in bolj uvidevno. Saj sta pri vsaki zadevi potrebna uvidevnost in izkušенost, prav posebej pa v tem primeru. Če še nihče ni zaupal orodje neizkušnemu, koliko bolj se sme prepustiti besedo samo tistim, ki lahko natančno ločijo, kdaj in kako postaviti vprašanja, ki ne odgovarjajo nazaj zaverovani v svoj prav, ampak preudarno, ki znajo pozorno poslušati in tako skrbno bdeti nad tem, da se rešijo težave v skupno izgraditev.

50. Kako naj predstojniki opominjajo.

Predstojnik nikakor ne sme opominjati grešnike s strastnim razburjenjem. Saj če se brata opominja s slabo voljo in z jezo, potem se ga ne osvobodi od grehov, ampak pade celo v greh. Zato je rečeno: »Opomni nasprotnika s krotkostjo« (2Tim 2,25).

Ne sme se tudi razburjati, če ga zavrača. Če pa ugotovi, da zavrača drugega, potem se mora grešniku upreti z dobroto, toda to hudobijo toliko bolj ostro pograjati. Na ta način se izogne sumu zaradi samoljubja in pokaže, da ne sovraži grešnika, temveč da prezira greh, saj dela razliko med tem, kar je naperjeno proti njemu, in tem, kar je naperjeno proti drugemu. Če dela razliko pri graji toda ne na nakazan, ampak na nasproten način, potem je popolnoma jasno, da se ne razburja zaradi Boga in zaradi nevarnosti za grešnika, ampak zaradi svojega lastnega častihlepja in zaradi svoje gospodovalnosti.

Seveda mora biti vnet za Božjo čast, ki se jo zlorablja s kršenjem njegove zapovedi, toda ravno tako mora biti vnet za sočutno ljubezen, kadar rešuje brata, ki je v nevarnosti zaradi greha – »saj bo duša grešnika umrla« (Ezk 18,4); zaradi greha kot greha pa se mora razburjati in s ostrim kaznovanjem dokazati veliko vnemo svoje duše.

51. Kako popraviti grehe grešnika.

Če hočemo bolnega ozdraviti, se moramo držati medicinske metode. Predstojnik se torej ne sme razburjati nad bolniki, ampak se boriti proti bolezni in se postaviti bolezni po robu, v tem ko, če je to potrebno, zaduši duševne bolezni s strogim zdravljenjem. Tako mora naložiti, da se zdravi nečimrno slavohlepje z vajami v ponižnosti, čvekanje z molkom, nezmerno spanje z budnostjo in molitvijo, telesno lenobo z napornim delom, požrešnost s postom in godrnjanje s separacijo, tako da noben brat ne bo

smel delati z godrnjačem ne svojega dela združiti s tistim, od drugih. Saj to smo že povedali. Če seveda jasno pokaže, da se je očistil v iskreni pokori svojih grehov, potem se lahko tudi opravila, ki jih je opravil z godrnjanjem, sprejme. To pa se ne sme določiti v uporabo bratov, ampak se mora uporabiti za drug namen. Vzrok za to je zgoraj natančno razložen.

52. S kakšnim mišljenjem moramo sprejeti kazni.

Kakor smo že rekli, mora predstojnik določiti zdravilo za slabotne brez vsake strasti. Ravno tako ne smejo tisti, ki se morajo zdraviti, sprejeti kazni kot izraz sovraštva in skrbi, katero predstojnik nameni iz usmiljenja za zdravljenje njihovih duš, ne kot izraz tiranstva. Saj je dejansko škodljivo, če telesno bolni podarijo tako veliko zaupanje njihovim zdravnikom in jih imajo za dobrotnike, čeprav jih torej režejo, žgejo ali jih zdelujejo z grenkimi zelišči, mi pa se ne vedemo tako do zdravnikov naših duš, če se vneto trudijo za našo rešitev. Saj Apostol pravi: »Kdo me bo razveselil, če ne tisti, ki bi mu jaz povzročil žalost?« (2Kor 2,2). In ponovno: »Glejte, kakšno zavzetost je v vas obrodilo prav to, da ste bili žalostni v skladu z Bogom« (ravno tam 7,11a). Če se ozremo na konec, potem bomo imeli za našega dobrotnika tistega, ki nam je povzročil žalost, ki je v skladu z Božjo voljo.

53. Kako morajo učitelji opominjati otroke, ki grešijo.

Samoumevno morajo mojstri, tiste, ki poučujejo v obrteh, njihove učence pri pogrških sami opomniti in to, kar napak delajo, popraviti. Če pa slonijo njihovi napake na napakah v značaju kakor nepokorščina, nasprotovanje, lakomiselnost pri delu, čvekanje, laž ali kaj drugega te vrste, kar ni primerno za pobožno življenje, potem morajo

otroke privedi k temu, ki skrbi za splošen red, in jih pred njim opomni, s tem da ta določi mero in vrsto zdravila za grehe. Saj j kazen zdravilo za dušo; zaradi tega ne sme vsakdo kaznovati, kakor tudi ne zna vsakdo zdraviti, ampak samo tisti, ki ga je za to določil predstojnik po zrelem premisleku.

54. Predstojniki skupnosti se morajo skupaj posvetovati o svojih zadevah.

Dobro je, če se predstojniki skupnosti srečajo ob določenih časih in na določenih krajih. Ob tej priložnosti se morajo pogovoriti o nepričakovanih dogodkih, o značajih, ki jih je težko zdraviti in o načinu, kako ravnati z vsakim. Pregreha, ki je storjena, se lahko na ta način s preiskavo mnogih jasno odkrije; kar pa je bilo prav storjeno, se tako lahko potrdi s pristankom mnogih.

55. Ali je združljivo z bogoljubnim življenjem, da se zdravilstvo sprejme s služenjem?

1. Vsako posamezno veččino nam je Bog podaril v pomoč proti slabotni naravi: kmetijstvo, ker to, kar zemlja proizvede sama od sebe, za življenjske potrebe ne zadošča; tkalstvo, kajti obleke so nujno potrebne zaradi spodobnosti in da nas zaščiti pred slabim vremenom; isto velja tudi za stavbarstvo in tudi za zdravilstvo.

Naše telo je dovzetno za trpljenje in podvrženo različnim boleznim; napadejo ga od zunaj ali nastane v notranjosti preko hrane, tako da moramo trpeti zaradi preobilja ali zaradi pomanjkanja. Kot napotek za zdravljenje duše nam je Bog, ki vodi naše celotno življenje, zaradi tega podaril zdravilstvo, ki odvzema preobilje in nadomešča pomanjkanje.

Ko smo živali v raj ugodja, se nam ni bilo treba skrbeti za kmečko delo in nam ga ni bilo treba opravljati. Ravno tako nismo potrebovali v primeru, ko nismo bili po zaslugi milosti stvarjenja sposobni trpeti, nobenega zdravilstva v našo tolažbo. Toda ko smo bili izgnani na ta kraj in smo morali slišati besedo: »V potu svojega obraza boš moral jesti svoj kruh« (1Mz 3,19), smo ustvarili po dolgi preizkušnji in z veliko truda zaradi zemlje iz večine poljedelstva, za katerega nam je Bog podaril spoznanje in pamet, tolažilno sredstvo zaradi posledic tega prekletstva. Ko nam je bilo ukazano, da se moramo ponovno povrniti v zemljo, iz katere smo bili vzeti, in smo postali zvezani z mesom, ki je trpeče zaradi bolezni, ki je podvrženo zaradi greha pogubi in zato vsem boleznim, zato naj je bilo podarjena pomoč zdravilstva, s tem da lahko nudimo trpečim vsaj nekaj olajšanja.

2.Saj za posamezne bolezni primerna zelišča ne poganjajo sama od sebe iz zemlje. Marveč jih je očitno porajala volja Stvarnika sveta nam v korist. V koreninah, cvetovih, listih, sadovih in sokovih ali tudi v tem, kar prihaja iz rudnika ali iz morja, najdemo posebno moč, ki je telesu v korist. To je vsekakor primerljivo z uporabo hrane in pijače. Toda to, kar je odvečno in izbrano, ki zahteva mnogo stroškov in tako rekoč povleče vso našo skrb k mesenemu življenju, za kristjane ni primerno. Če je potrebno, da sprejmemo zdravilstvo s služenjem, potem se morajo bati, da ne bi povzročili, da bi bila zdravje in bolezen popolnoma odvisna od nje, ampak da bi potrebovali njuno pomoč v Božjo čast in kot napotek pri skrbi za dušo.

Če ni zdravniške pomoči na voljo, ne smemo vse upe staviti na to večino za tolažbo v bolezni, temveč moramo misliti na to, da Gospod ne dopušča, da bi bili skušani preko svoje moči (1Kor 10,13); spomnimo se vendar na

to, kako je on nekoč naredil blato, pomazal po očeh in zapovedal slepemu, da naj se umije v vodnjaku Siloa (prim. Jn 9,6-7), ali drugikrat, ko se je zadovoljil z ukazom: »Hočem, bodi čist« (Mt 8,3), kako je nekatere pustil, da so se borili s svojo boleznijo, da bi jih privedel s skušnjavami k večji preizkušeni.

Tako ravna tudi z nami, nevidno in nerazumljivo, kot on vidi, da je primerno za našo dušo. Marsikdaj ima za primerno materialno pomoč v naši bolezni, da se z odlaganjem ozdravljenja spomin na dobroto bolj trdno vtisne ali da nam, kakor je bilo že rečeno, da zgled, kako moramo skrbeti za svojo dušo. Saj kakor je za telo nujno, da se ga zavaruje pred tem, kar je škodljivo in se mu da, kar potrebuje, tako moramo tudi mi odstraniti iz naše duše, kar je škodljivega in ji dati to, kar ji gre po naravi. Saj »je ravno Bog naredil človeka« (Prd 7,29). Določil nas je za dobra dela, in z njimi moramo hoditi skozi življenje.

3. Za zdravljenje telesa sprejmemo rezanje, žganje in grenko zdravilo. Tako moramo tudi za zdravljenje duše vzeti v zakup opomin, ki je neprijeten in grenko zdravilo graje. Ravno te, ki se ne pustijo prepričati, meni prerok s svojim očitkom: »Ali ni več balzama v Gileadu, ni tam nobenega zdravnika? Zakaj se ne zaceli rana hčeri mojega ljudstva?« (Jer 8,22).

Mnoge dolgotrajne bolezni zahtevajo mnogo časa, poleg tega boleča in raznovrstna zdravila dokler ne pride do okrevanja. Opozarjajo nas, da moramo ozdraviti grehe duše z vneto molitvijo, nenehno pokoro in s strogo disciplino, kakor nam to primerno svetuje pamet za zdravljenje.

Toda nikakor ne smemo popolnoma zavrniti pomoč zdravilstva, ker jo nekateri uporabljajo na napačen način. Če uporabljajo nezmerni pohotneži večšino kuharjev, pekov

in tkalcev, tako tudi mi nikakor ne smemo zavriniti vse te veščine; marveč moramo s pravo uporabo nadoknaditi to, kar so oni pokvarili. Tako tudi ni razumno, odbijati ta Božji dar zaradi pretirane rabe zdravilstva.

Toda vse upanje na lastno ozdravljenje položiti v roke zdravnikov, je gotovo živalsko. Pri nekaterih nesrečnih opažamo to, da se ne bojijo imeti svoje zdravnike za rešitelje. Toda vsako rabo zdravilstva odklanjati, pomeni ravno tako trmoglavost.

Saj tako tudi Ezekija ni pripisoval v prvi vrsti smokvinemu kolaču svoje ozdravljenje in ga ni poveličeval kot vzrok svojega telesnega ozdravljenja (2Kr 20,7), ampak je dal čast Bogu in se mu zahvalil, da je ustvaril smokve. Ravno tako moramo mi, če prejmemo od Boga, dobrega in preudarnega voditelja našega življenja, bolezen, njegga najprej prositi, da nam da spoznati vzrok za odrejeno nadlogo, potem za osvoboditev od bolezni in za potrpežljivost, da nam bo s preizkušnjo omogočil tudi izhod, tako da jo bomo mogli prestati (prim. 1Kor 10,13).

4. Ker nam je dar ozdravljenja podarjen – četudi preko vina ali olja kakor pri tistem, ki je padel med razbojnike (prim. Lk 10,34), ali preko smokve kako pri Ezekiju – , ga moramo sprejeti s hvaležnostjo. Pri tem ne smemo delati razlike, če nam Bog pomaga na neviden način ali preko materialnih stvari. Saj ravno preko zadnje bolj zaznamo Gospodov dar. Pogosto zbolimo, da bi se s tem vzgajali. Potem je to del vzgoje, če smo obsojeni na prenašanje bolečega zdravljenja. Pravi vpogled nam zato priporoča, da ne odklanjamo rezanje, žganje, bolečine ostrih in grenkih zdravil, lakoto, ravno določeno dieto in odpoved škodljivim stvarem. Ponovno torej pravi, pri tem moramo imeti pred očmi zveličanje duše, ki iz tega izvleče nauk za našo lastno rešitev.

Torej ne obstaja nobena majhna nevarnost, če zmotno mislimo, da je za vsako bolezen potrebna zdravniško pomoč. Saj ne prihajajo vse bolezni iz naše narave, ampak so morda posledica pomanjkljivega hranjenja ali kakšnega drugega telesnega vzroka, proti katerim vidimo, da je uporaba zdravil že učinkovita. Pogosto so bolezni kazni za greh, odrejene za naše poboljšanje. »Saj«, tako je rečeno, »Gospod kaznuje tega, ki ga ljubi« (Prg 3,12); in tudi: »Zato pa je med vami veliko slabotnih in bolehnih in precej jih je že zaspalo. Ko bi mi presojali sami sebe, bi ne bili sojeni. Ker pa nas sodi Gospod, nas vzgaja, da ne bi bili obsojeni s svetom vred« (1Kor 11,30-32).

V tem primeru morajo bolni, takoj ko so spoznali svoje napake, prenašati potrpežljivo svoje bolezni v molku ter v odpovedi od zdravniške pomoči – in sicer po besedi: »Gospodovo jezo hočem prenašati, kajti proti njemu sem grešil« (Mih 7,9). Poleg tega se morajo poboljšati, prinašati iz pokore vredne sadovi in misliti na Gospodovo besedo: »Vidiš, ozdravel si. Ne greši več, da se ne zgodi še kaj hujšega« (Jn 5,14).

Marsikdaj nas prizadenejo bolezni na pobudo hudega duha. Potem morda, če dobri Gospod pošlje velikega bojevnika v boj z njim in uniči njegovo bahanje z nadvse veliko potrpežljivostjo svojega služabnika. Vemo, da se je Jobu to tako zgodilo.

V drugem primeru hoče Bog dati tistemu, ki je v bolezni nepotrpežljiv, zgled s temi, ki so ostali pri svoji bolezni stanovitni vse do smrti. Tako Lazar, ki je bil ves prekrit z uljesi, o katerem pa se poroča, da ni nikoli bogataša za kaj prosil ne tožil nad svojo usodo, in ki je prišel zato do pokoja v Abrahamovem naročju, ker je v tem življenju prejel toliko hudega (prim. Lk 16,22-25).

Končno odkrijemo tudi še drug vzrok, zakaj prizadenejo svete bolezni, kakor na primer Apostola. Da ne bi vzbu- jali vtisa, da smo nad človeško naravo, in da s tem ne bi mislili, da je opremljen z nadčloveško močjo – kakor so menili Likaonci, ki so mu darovali vence in bike (prim. Apd 14,12) – je trpel zaradi stalne bolezni, da bi dokazal svojo človeško naravo (prim. 2Kor 12,7).

5. Kakšen dobiček bi imeli takšni ljudje od zdravilstva? Ali ne obstaja še večja nevarnost, da se zaide od prave- ga nauka zaradi skrbi za telo? Toda tisti, ki so si nakopali bolezen z nemoralnim življenjem, morajo imeti zdravlje- nje telesa za zgled pri skrbi za dušo, kakor je bilo že prej rečeno. Za nas je tudi vsekakor koristno, če se po predpi- sih medicine zavarujemo pred tem, kar je škodljivo, spre- jemamo to, kar je koristno, in se držimo tega, kar je zapo- vedano.

Ponovna pridobitev telesnega zdravja po bolezni nam mora biti v tolažbo, da s tem ne obupamo nad dušo, kot da se ne bi mogla vrniti od greha s pokoro k prvotni neo- krnjenosti. Zato te večšine ne smemo popolnoma zavra- čati, toda tudi ne staviti vse naše upe nanjo. Kakor obde- lujemo zemljo in Boga prosimo za sadove ter kakor zau- pamo krmilo krmarju, pa molimo k Bogu, da nas on reši iz morja, tako pokličemo tudi zdravnika, če nam to pamet svetuje, toda pri tem se ne odpovemo zaupanju v Boga.

Končno menim, da ta večšina ni nič manj pomembna za vzdržnost. Saj opažam, kako omejuje uživaštvo, zavrača požrešnost, ter odklanja nesmiselno potrošnjo za začim- be zato, ker je škodljiva. Da povzamemo, ona ima skrom- nost za mater zdravja, tako da tudi zaradi tega ni njen na- svet za nas nekoristen.

Čeravno se torej držimo pravil zdravilstva ali jih odkla- njamo iz predloženih vzrokov, pa ne smemo izgubiti iz

oči cilj, namreč da bi bili Bogu po volji, da pazimo na blagor duše in izpolnjujemo Apostolovo zapoved: »Najsi torej jeste ali pijete ali delate kaj drugega, vse delajte v Božjo slavo« (1Kor 10,31).